

Rokasgrāmata Bībeles studiju skolotājiem

Par nāvi, miršanu un nākotnes cerību

Alberto R. Timms

2022. gada 4. ceturksnis

Oktobris, novembris, decembris

Satura rādītājs

- 1 **Sacelšanās perfektā universā** (24.–30. septembris)
- 2 **Nāve grēcīgā pasaulē** (1.–7. oktobris)
- 3 **Izpratne par cilvēka dabu** (8.–14. oktobris)
- 4 **Vecās derības cerība** (15.–21. oktobris)
- 5 **Augšamcelšanās notikumi pirms krusta** (22.–28. oktobris)
- 6 **Viņš mira par mums** (29. oktobris – 4. novembris)
- 7 **Kristus uzvara pār nāvi** — 5.–11. novembris)
- 8 **Jaunās derības cerība** — 12.–18. novembris)
- 9 **Pretrunīgas rakstvietas?** — 19.–25. novembris)
- 10 **Elles liesmas** — 26. novembris – 2. decembris)
- 11 **Gala laika maldi** — 3.–9. decembris)
- 12 **Bībeliskais pasaules uzskats** — 10.–16. decembris)
- 13 **Tiesāšanas process** — 17.–23. decembris)
- 14 **Viss jauns** — 24.–30. decembris)

Apmeklējiet mūsu tīmekļa vietni:

<http://www.absg.adventist.org>

Redakcija:

12501 Old Columbia Pike
Silver Spring, MD 20904

Galvenais līdzstrādnieks:

Alberto R. Timm

Redaktors:

Clifford R. Goldstein,
goldsteinc@gc.adventist.org

1., 2., 3., 4., 6., 7., 10., 12., 13., 14. nodarbības pārskats, komentārs un pielietojums dzīvē: Jirži Moskala, semināra dekāns, Endrūsa Universitāte, Septītās dienas Adventistu Teoloģiskais seminārs, Berienspringsa, Mičigana, ASV.

5., 8., 9., 11. nodarbības pārskats, komentārs un pielietojums dzīvē: Andrea Jakobsons, vadošais mācītājs, Keteringas Septītās dienas adventistu draudze, Deitona, Ohaio, ASV.

© 2022 Septītās dienas adventistu Ģenerālkonference®. Visas tiesības aizsargātas.

Par nāvi un miršanu: Mūsu nākotnes cerība

Dievs radīja cilvēkus, lai tie mūžībā baudītu mīlestības pilnas attiecības ar Viņu un Viņa radību. Taču šīs attiecības izkropļoja noslēpumainā grēka parādīšanās debesu pagalmos (*Jes. 14:12–15; Ec. 28:12–19; Atkl. 12:7–12*) un tam sekojošā Ādama un levas grēkā krišana (*1. Moz. 3:1–19; Rom. 5:12*). Tragiskā kārtā nāve pārņēma ne tikai cilvēci, bet arī visu dzīvību. Mūsdienās nāves izpausmes varam redzēt lapās, kas krīt no kokiem, puķēs, kas iznīkst mūsu vāzēs, mūsu nevainīgajos mājdzīvniekos, kas mirst agonijā, un mūsu mīļotajos, kas mums tik nežēlīgi tiek atņemti. Mūsu pasaule ir pilna ciešanu un nesaslaucītu asaru.

Ilgojoties pēc labākas pasaules, cilvēki sev ir gleznojuši daudzas “paradīzes”, kurās viņi vēlētos dzīvot. Piemēram, 1933. gadā angļu rakstnieks Džeimss Hiltons izdeva grāmatu “Pazudušais horizonts”, kas dažus gadus vēlāk pārtapa filmā ar tādu pašu nosaukumu. Filma aino kā lidmašīnai beidzas degviela un tā galu galā ietriecas sniegotajos Himalaju kalnos. Lidmašīnas pilots iet bojā aviokatastrofā, bet dažus, kas izdzīvo, izvelk no vraka un tibetiešu grupa aizved viņus uz paradīzes ieleju Šangri-La. Nošķirti no ārpasaules, iedzīvotāji pieaug mīlestībā un gudrībā, dzīvojot gandrīz nemirstīgu dzīvi nepārejošā harmonijā un priekā.

Protams, tas ir tikai izdomājums.

Mums kā mirstīgām cilvēciskām būtnēm ir vajadzīga pārliecība par tagadni un cerība uz nākotni. Kā labi izteicies šveiciešu teologs Emīls Bruners: “Kā skābeklis ir plaušām, tā cerība ir cilvēka dzīves jēgai. Atņem skābekli un nosmakšanas rezultātā iestājas nāve, atņem cerību un cilvēce tiek saspiesta elpas trūkuma dēļ; pārņem izmisums, izraisot intelektuālo un garīgo spēku paralīzi ar eksistences bezmērķības un bezjēdzības sajūtu. Kā cilvēka organisma liktenis ir atkarīgs no skābekļa pieplūduma, tā cilvēces liktenis ir atkarīgs no cerības pieplūduma.” Emil Brunner, *Eternal Hope* (London: Lutterworth Press, 1954), 7. lpp. Patiesi, Bībeles cerība mūs uztur eksistenciālās krīzēs, ar kurām saskaramies ceļā uz mūžību.

Atšķirībā no izdomātās Šangri-La no “Pazudušā apvāršņa” mūsu mūžīgās dzīves cerība “neseko viltīgi izdomātām pasakām” (*2. Pēt. 1:16, NKJV*). Tās pamatā ir Dieva uzticams apsolījums par perfektu pasauli, kurā vairs nebūs asaru, sāpju un nāves (*Atkl. 21:1–5*). Šis dārgais apsolījums iedvesmoja apustulisko draudzi un to turēja un loloja daudzi kristieši gadsimtu gaitā. Nekad nezaudējot savu spēku, šis pats apsolījums piešķir jēgu un mērķi mūsu pašreizējai dzīvei. Tas ļauj mums ar pārliecību raudzīties nākotnē. Tas mums apliecina, ka visi mūsu mīļotie, kas miruši Kristū, beidzot tiks uzmodināti no mirušajiem, lai mantotu mūžīgo dzīvi.

Šajā Bībeles izpētes rokasgrāmatā ir aplūkota tēma par lielo cīņu starp labo un ļauno no divu galveno tēmu perspektīvas. Viena no tām ir grēka un nāves izcelsme un pastāvīgā eksistence. Otra tēma ir Dieva nebeidzamais darbs, lai atrisinātu šīs problēmas un atgrieztu pasauli tās sākotnējā perfektajā stāvoklī. Īpašs uzsvars tiek likts arī uz cilvēka mirstīgo dabu un uz to, kā augšāmcelšanās ir tā, kas ved uz nemirstību. Patiesībā mums nevajadzētu baidīties no nāves, jo Kristus ir miris par mums un uzvarējis nāves spēku. Tiešām mēs esam pārliecināti, ka Viņa rokās ir “nāves un mirušo vietas atslēgas” (*Atkl. 1:18, NCV*).

Šajā ceturksnī mēs aplūkosim sāpīgo nāves tēmu, taču caur cerības prizmu, ko mums piedāvā Jēzus.

Dr. Alberto R. Timms (Alberto R. Timm, Andrews University) ir Elēnas Vaitas mantojuma fonda (Ellen G. White Estate, Inc.) asociētais direktors un Bībeles pētniecības institūta komitejas (BRICOM) un Ģeopētniecības institūta komitejas (GRICOM) loceklis. Pirms tam viņš bija Latīņamerikas adventistu teoloģijas semināra prezidents.

Sacelšanās perfektā universā

Studiju fokuss: *Jesajas 14:12–15, Ecēhiēla 28:11–19*

I DAĻA — PĀRSKATS

Dievs ir mīlestība. No šīs mīlestības Viņš ir radījis harmonijas, miera, prieka un vēl lielākas mīlestības pilnu visumu. Viņš piepildīja visuma telpu ar būtnēm, kuras tika radītas, lai augtu laimē, kalpošanā un mīlestībā. Tomēr šo perfekto kārtību izjauca neloģiska sacelšanās debesīs pret Radītāju, kurš tika apsūdzēts stingras paklausības pieprasīšanā. Turklāt Radītāja augstie standarti tika interpretēti kā tirāna prasības. Mīlestības likums tika nepareizi attēlots kā brīvības ierobežojums. Rezultātā debesīs sākās karš (*Atkl. 12:7*).

Tas, kas iepriekš bija neticams, kļuva par traģisku realitāti. Gudrā un skaistā būtne, svaidsaitais sargeņģelis ķerubs (ebreji: *kerub mimshakh hasokek*; *Ec. 28:14, RSV*), saukts par “Luciferu, rīta dēlu” (ebreji: *helel ben shakhar*; *Jes. 14:12, NKJV*) — tulkots arī kā “mirdzošais”, “rīta zvaigzne” vai “rītausmas dēls” — sacēlās pret mūžīgo, svēto, gādīgo un mīlošo Radītāju un izvirzīja nepamatotas apsūdzības, lai paaugstinātu sevi. Lucifera egocentriskums, šarms, meli, viltība un savtīgums ienesa šķelšanos starp eņģeļiem un sagrāva debesu perfekto mieru.

Dievs savā bezgalīgajā gudrībā reaģēja, respektējot Lucifera izvēli, tādējādi ļaujot visām saprātīgajām būtnēm saprast ļaunuma, kas pirmajā brīdī varēja šķist pievilcīgs, postošo dabu. Galu galā radītā būtne uzbruka savam Radītājam, un radās nekārtība. Tas, kuram vajadzēja aizsargāt Dieva valdību un tās likumus, apgānīja tās cieņas un mīlestības principus tik viltīgā veidā, ka pat eņģeļi apjuka savā uzticībā Dievam. Dievs, akceptējot individuālo izvēli, parādīja, ka Viņš ciena personīgo brīvību, bet nevar samierināties ar dzīvības, tās vērtību un labestības principu, iznīcināšanu.

II DAĻA — KOMENTĀRS

Ļaunuma izcelsmes noslēpums

Ļaunuma izcelsmi apvij viena no lielākajām mīklām. No vienas puses, darbojas “netaisnības noslēpums” (*2. Tes. 2:7*), bet no otras puses, “dievbijības noslēpums” (*1. Tim. 3:16*), kas nes ļaunuma problēmas risinājumu. Lucifera lepnumu uzvarēja Kunga Jēzus Kristus pazemība cilvēka miesas veidolā (*Fil. 2:6–11*). Pateicoties morālajam spēkam un nesavtīgajai mīlestībai, Jēzus guva uzvaru pār sātanu, neskatoties uz to, ka Viņš bija kļuvis fiziski vājāks.

Ļaunums ir iracionāls un pilns nekārtību, tāpēc tā pastāvēšanai nav iespējams atrast loģisku izskaidrojumu. Tam nav iemesla. Jesajas grāmatas 14. nodaļā ir aprakstīti sātana krišanas apstākļi (nevis tās cēlonis), proti, lepnums, bet Ecēhiēls vienkārši norāda, ka svaidsaitais ķerubs bija perfekts/nevainīgs no savas radīšanas brīža līdz brīdim, kad viņa “atrada netaisnību” (*Ec. 28:15*). Atvienojoties no Dieva, sātans pārtrauca savas attiecības ar Viņu un līdz ar to nošķīra sevi no vienīgā dzīvības Avota, kas rezultātā noved pie nāves. Visas radības, ieskaitot eņģeļus debesīs un cilvēkus uz zemes, tika radītas pilnīgā atkarībā no Dieva. Tikai uzturot šīs mīlestības attiecības un izkopjot Dieva klātbūtni, tiek novērsts nepaklausības un sacelšanās risks un nodrošināta pārpilna dzīve. Dieva un Viņa rakstura iepazīšana, Viņa labestības novērtēšana un pateicīgas attieksmes izkopšana ir ceļš uz priekšu.

Pilnīgajā visumā, kuru pārvalda mīlestība, nebija iemesla sacelties. Nebija trūkumu, kuru dēļ būtu nepieciešams uzlabot Dieva valdīšanas stilu. Mēs varam aprakstīt

apstākļus, kad un kas notika, bet mēs nekad nespēsīm atrast attaisnojumu sacelšanās iemesliem, jo nekāda attaisnojuma tiem nebija. Dievs pieļāva ļaunumu, jo Viņš izvēlējās radīt nevis automātus vai robotus, bet būtnes ar brīvu gribu, lai tās varētu brīvi mīlēt.

Nav labā un ļaunā duālisma

Mēs neticam, ka Visumu pārvalda divi konkurējoši dievi: no vienas puses, dzīvais Dievs, kas ir labā Dievs, un, no otras puses, Lucifers, ļaunā dievs. Šāds duālisms ir svešs Bībeles atklāsmei un nav savienojams ar tās mācību. Svētie Raksti apliecina, ka Dievs radīja ārkārtīgi krāšņu un gudru radību ("Tu, pilnības paraugs, pilns gudrības un apveltīts ar vispilnīgāko skaistumu" [Ec. 28:12]), kas vēlāk sacēlās pret Dievu. Tā Lucifers, Dieva nevainojamais radījums, kļuva par sātanu. Apustulis Jānis apraksta pretinieku ar šādiem vārdiem: "Vecā čūska, to sauc par velnu un sātanu, kas pieviļ visu pasauli" (Atkl. 12:9). Neticama un šokējoša doma! Tas, kurš bija pašā Dieva klātbūtnē, kurš atradās debesu Ēdenē, debesu svētnīcā, tieši šī persona sacēlās pret mīlošo Dievu. Viņa satriecošā rīcība pret savu Radītāju šķiet nereāla: radība uzdrošinājās pretoties savam Ķēniņam un Virspavēlniekam.

Un tā notika kaut kas noslēpumains. Tas, kurš bija radīts perfekts, kurš bija apveltīts ar daudziem talantiem, kurš ieņēma augstāko amatu debesīs pēc Kristus, vērsās pret savu Radītāju. Praviētis Ecēhiēls saka: "Nevainojams tu biji savos ceļos no tās dienas, kad tevi iecēla par ķēniņu, līdz kamēr atrada tevī noziegumu." (Ec. 28:15). Kāds paradokss! Sargājošais ķerubs tā vietā, lai aizsargātu Dieva kārtību, noliedza Viņa likumu. Atcerieties, ka Bībelē ķerubus sastopam Ecēhiēla 1. un 10. nodaļā (četras dzīvās radības ir ķerubi, *skat. Ec. 10:15*), un tie ir cieši saistīti ar Dievu, pavadot Viņu ceļā uz Jeruzālemes templi un no tā (*Ec. 10:4, 5; Ec. 11:22, 23*). Svētnīcā sargājošie ķerubi atradās Vissvētākajā vietā virs žēlastības troņa, zem kura atradās Dekalogs (*2. Moz. 25:18–22*). Ķerubi simbolizēja Dieva kārtības un likumu aizsardzību. Tomēr Lucifers ļaunprātīgi izmantoja savu privilģēto stāvokli, lai cīnītos pret Dieva varu.

Lucifera darbība

Ecēhiēla 28:15 teikts, ka svaidītajā ķerubā tika atrasts "noziegums" jeb "ļaunums" (NIV) vai "netaisnība" (NKJV). Ebreju valodā šis termins ir *'avelah*, kas nozīmē "netaisnība" vai "netaisnīgums". Tas, kurš bija perfekts un kuram bija jāaizsargā Dieva likuma integritāte, lai nodrošinātu debesu valdību, apsūdzēja Dievu, ka tas nav labs un taisnīgs, proti, ka ir netaisns. Ļoti netaisnīga apsūdzība! Termins "tirdzniecība" (*Ec. 28:16, NKJV*) ebreju valodā ir *rekulah* un ir atvasināts no saknes *rakal*, kas nozīmē "iet apkārt" vai "iet no viena pie otra", vai nu 1) tirdzniecībai, vai 2) aprunāšanai/apsmieklam. No konteksta ir skaidrs, ka šeit nevar būt domāta tirdzniecība vai business, jo tā būtu vienīgā vieta ebreju Bībelē, kur tirdzniecība būtu kaut kas grēcīgs, un tam nav jēgas. Tādēļ šis vārds drīzāk norāda uz to, ka sargājošais ķerubs staigāja apkārt un aprunāja Dievu, apsūdzēja Viņu netaisnībā, aprunāja Viņa raksturu un izplatīja melus. Lucifers sēja neuzticību un neticību un novērsa citus no ticības un sekošanas mīlošajam Dievam. Jesaja apraksta Lucifera motīvus, kas izriet no lepnības. Viņa augstprātība bija tik spēcīga, ka viņš vēlējās būt vienlīdzīgs ar Dievu, sēdēt Dieva tronī, padarīt sevi par ķēniņu un pacelt sevi līdz dievībai (*Jes. 14:13*). Tāds neticams augstprātīgums!

Praviētis Jesaja apraksta Lucifera krišanu no debesīm pagātnes formā (*Jes. 14:12*). Ecēhiēls saka, ka viņš tika "kaunā padzīts no Dieva kalna" un tika izraidīts [*Ec. 28:16, NIV*]. Tad Ecēhiēls atklāj, kas notika Lucifera sirdī, proti, kā viņš grēkoja savā prātā, kultivējot lepnību. Uzmanīgi pamaniet viņa piecu lielo "es" izteikumu raksturu: (1) "**Es** kāpšu debesīs"; (2) "**Es** uzcelšu savu tronī augstāk par Dieva zvaigznēm"; (3) "**Es** sēdēšu tronī... visaugstākajos augstumos"; (4) "**Es** pacelšos virs mākoņu galotnēm"; un (5) "**Es** būšu kā pats Visaugstākais!" (*Jes. 14:13, 14, NIV; uzsvars pievienots*). Šī Lucifera sirds pašizpaušme ir apstiprināta Ecēhiēla 28:17: "Tava sirds bija palikusī lepna tava

skaistuma dēļ, tu savu gudrību pazaudēji aiz ārējā spožuma.” Visbeidzot, pēc šīs pašiedomības viņa pilnīga iznīcināšana ir aprakstīta nākotnes formā: “Bet tu tiksī nogāzts Šeolā [kapā], bedres dziļumos” (*Jes. 14:15, NJL*). Praviētis Ecēhiēls apliecina, ka Kungs iznīcinās Luciferu, kas kļūva par sātanu, pretinieku. Viņa iznīcināšana ir tik droša, ka Ecēhiēls lieto pravietisko pabeigtā laika formu, lai izteiktu šo noteiktību: “...Es liku izšauties ugunij no tevis paša, kas tevi aprija, un daru tevi par pelniem uz zemes visu to acu priekšā, kas tevi redzējušas. ...Tev pienācis briesmu un izbaiļu pilns gals, tu esi pagalam uz visiem laikiem.” (*Ec. 28:18, 19*).

Tikai atkarība no Dieva nes uzvaru

Atcerieties, sātanu nevarēja uzvarēt ar argumentiem vai spēku, bet tikai ar kādu “vājāku” par viņu. Tas ir Iemiesošanās iemesls. Atklāsmes grāmatā pūķi un dažādos zvērus uzvarēja Jērs, kas ir pilnīgi nedzirdēts dabas pasaulē. Bet Kristus morālais mīlestības un patiesības spēks uzvarēja pasauli un guva uzvaru pār sātanu un viņa spēkiem. Jēzus, kurš piedzima kā trausls cilvēks, uzvarēja sātanu ar savu šķīstību, paklausību un pilnīgu nodošanos Tēvam. Viņa bezgrēcīgā un nesavtīgā dzīve, Viņa ciešanas mūsu labā un Viņa uzvaru nesošā nāve pie krusta nosodīja un iznīcināja Sātanu. Tagad ir tikai laika jautājums līdz sātans tiks sodīts ar nāvi un lielā cīņā tiks pabeigta.

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

Pārdomājiet un atbildiet uz šādiem jautājumiem:

1. **Par ļaunuma izcelsmi:** Kāpēc mīlošs un gādīgs Dievs ir pieļāvis ļaunuma pastāvēšanu? Vai Dievs ir atbildīgs par ļaunuma esamību? Paskaidrojiet. Kāpēc Kungs savā bezgalīgajā gudrībā nolēma neiznīcināt Luciferu uzreiz, kad viņa sirdī radās ļaunas domas? Vai arī kāpēc Dievs neiznīcināja Luciferu uzreiz pēc tam, kad viņš sāka slepeni darboties pret dievišķo valdību, tādējādi novēršot sacelšanās plašu izplatīšanos?
2. **Attiecībā uz debesu notikumu aprakstu:** Ar kādiem citiem vārdiem jūs varētu raksturot Lucifera lepnumu un rīcību? Kas šajā sacelšanās situācijā cieta visvairāk? Vai Dievs varēja rīkoties pret sātanu citādi, lai nodrošinātu ilgstošu risinājumu ļaunuma pastāvēšanai? Pamatojiet savu atbildi. Kā sātans tika sakauts?
3. **Attiecībā uz lepības pārvarēšanu:** Lucifera stāsts ir nopietns brīdinājums, lai mēs neiekristu līdzīgi nepareizās darbībās un uzvedībā. Ja lepnums ir tik viltīgs, kā mēs varam būt modri, lai neiekristu tā nāvējošajos slazdos un netiktu maldināti ar savu “godību” un panākumiem? Paskaidrojiet, kā skaudība, egoisms un lepnums iet roku rokā, iznīcinot nozīmīgas attiecības.
4. **Attiecībā uz kāda cilvēka uzvedības maiņu:** Kā jūs varat palīdzēt lepniem cilvēkiem — kuri neklausās saprātā, kuri ir pašpaaugstināšanās un egoisma pārņēmti, un kuri redz tikai sevi un savas intereses — pazemoties? Kā jūs varat būt miera nesējs vai izlīguma veicinātājs, lai pārveidotu apkārt esošo indīgo atmosfēru un rastu atrisinājumu spriedzes, skaudības, pārpratumu un apsūdzību vidū?

Nāve grēcīgā pasaulē

Studiju fokuss: 1. Mozus 3. nodaļa

I DAĻA — PĀRSKATS

Dievs radīja perfektu pasauli bez grēka, ļaunuma, vardarbības, nedrošības, slimībām un nāves. Viņš ir dzīvības Dievs, dzīvības Avots un dzīvības Devējs. Ir milzīgs kontrasts starp 1. Mozus grāmatas 1. un 2. nodaļas pasauli, kurā viss ir jēgpilns, skaists un harmonisks, attēlots spilgtās, priecīgās un gaišās krāsās, ar pacilājošu melodiju; un pārējo 1. Mozus grāmatas pasauli, kurā viss labais pēkšņi tiek grēka vētras skarts un līdz ar to sabojāts, kurā mīlestības attiecības ir sagrautas. Krāsas kļūst tumšas, un mūzika disonējoša. Izcilais izaugsmes un izpētes potenciāls ir izpostīts.

Tomēr Dievs savā žēlsirdībā meklē cilvēci un, neraugoties uz grēku, nes cerību un grēka un nāves problēmas risinājumu. Neviena filozofiska sistēma vai reliģija nevar dot risinājumu nāvei, miršanas procesam un atjaunot mūsu pasaulē dzīvi bez nāves. To var izdarīt tikai Dievs — dzīvais Dievs ar savu žēlastības rīcību; tādēļ nekas un neviens nevar būt salīdzināms ar mūsu Radītāju un Pestītāju. Viņš ir augstāk par visu savu radību, unikāls un suverēns.

Sacelšanās un nepaklausība sākās debesīs, bet tika pārnesta uz zemi, kad Ādams un Ieva grēkoja, un uz zemes sākās lielā cīņa starp labo un ļauno. Dievs neatstāja cilvēci grēkā, bet sāka karu pret tumsas spēkiem un to vadoni sātānu. Dievs lika ienaidu starp ļaunumu un cilvēci, lai cilvēki neļautos ļaunuma valdzinājumam un slazdiem, bet spētu pateikt “nē”, turēdamies pie Viņa gudrības un spēka. Grēka problēmu Dievs Radītājs atrisināja, sūtot apsolīto Sēklu (1. Moz. 3:15), Jēzu Kristu, kā cilvēces Glābēju (Jņ. 3:16, Jņ. 5:24, Ap.d. 4:12). Grēks atnesa ne tikai sarežģījumus, bet galu galā arī nāvi. Tomēr Jēzus pārvarēja nāvi ar mīlestības pilnu kalpošanas, nesavtīgas uzpurēšanās un labprātīgas paklausības perfektu dzīvi (Rom. 6:23).

II DAĻA — KOMENTĀRS

Sātans, iznīcības un nāves autors

Nevis Dievs, bet gan čūska bija tā, kas cilvēku sirdīs ieviesa neuzticību Dievam un padarīja nāvi par mūsu likteņa sastāvdaļu. Ādama nepaklausības dēļ “nāve izplatījās uz visiem” (Rom. 5:12). Tādējādi nāve ir neatņemama mūsu eksistences sastāvdaļa šajā grēcīgajā pasaulē. Salamans saka: “Dzīvie vismaz vēl zina, ka viņiem ir jāmirst, nomirušie turpretī vispār nezina vairāk nekā.” (Sal.māc. 9:5). Nāve ir iebrucējs un mūsu ienaidnieks (1. Kor. 15:26).

Bija laiks, kad nāve neeksistēja, un pasaulē tās nebija. Uzsverot šo punktu, 1. Mozus 2:5, 6 ir īss, bet ārkārtīgi nozīmīgs izteiciens “vēl nebija”. Bija laiks, kad “vēl nebija” ērkšķu, smaga darba, lauksaimniecības cīņu, un lietus. Šis pārejas pants norāda uz 1. Mozus 3. nodaļu, kurā viss krasi mainījās. Nāve nāca kā novēršanās no Dieva un no Viņa neatkarīgas, patstāvīgas dzīves rezultāts: “Tu esi pīšļi, un pie pīšļiem tev atkal būs atgriezties.” (1. Moz. 3:19).

Dievs īpaši brīdināja pirmo pāri par nepaklausību Viņa Vārdam un par to, ka rezultāts būs postījums un tragēdija, proti, nāve: “Bet no laba un ļauna atzīšanas koka tev nebūs ēst, jo tai dienā, kad tu ēdīsi no tā, tu noteikti mirsi.” (1. Moz. 2:17, ESV). Sātans iebilda Dievam, apgalvojot: “Jūs noteikti nemirsit.” (1. Moz. 3:4, ESV). Ievērojiet, ka čūska precīzi zināja, ko Dievs iepriekš bija teicis Ādamam Ēdenes dārzā, un noliedz to ar tiem pašiem vārdiem, ieskaitot “noteikti”, kā apgalvojumā “Jūs noteikti nemirsit.”

Tādējādi lasītājs tiek brīdināts, ka mūsu pirmvecākiem bija darīšana ar sātanu, nevis vienkāršu rāpuli, jo čūska runā un tieši pretojas Dievam. Dievs lietoja “noteikti” vai “droši”, un arī sātans to uzsvēra. Tad velns savu apgalvojumu pamatoja ar diviem maldinošiem meliem: “jūsu acis atvērsies” t.i., jūs iegūsiet īpašu jaunu izpratni, kļūsiet gudri, un “jūs būsiet kā Dievs, zinādami labu un ļaunu,” t.i., spēsiet izlemt, kas ir labs un kas ļauns (1. Moz. 3:5). Sātans, intrigu meistars, nepaklausību pasniedza kā brīvības un ieguvuma jautājumu.

Ēdot, Ādams un Ieva patiešām piedzīvoja acu atvēršanos (1. Moz. 3:7). Taču viņu acis tika atvērtas citādi, nekā viņi gaidīja. Viņi saprata, ka ir zaudējuši to, kas viņiem bija iepriekš: viņu šķīstība un nevainība pazuda, un viņi ieraudzīja, ka ir kaili. Šis kailums bija kas vairāk nekā fiziska kailums, jo (1) viņi arī iepriekš bija kaili, bet nekaunējās (1. Moz. 2:25); un (2) kad Dievs viņus apciemoja un jautāja: “Kur tu esi?” (1. Moz. 3:9), Ādams atbildēja, ka viņš ir noslēpies, jo viņi ir kaili. Skaidrības labad jāsaprot, ka šajā brīdī viņi nebija fiziski kaili, jo bija apklāti ar vīģes lapu drēbēm (1. Moz. 3:7). Taču viņi bija morāli kaili, jo pirmo reizi sajuta vainas apziņu.

Arī sātana otrais solījums bija meli. Ādams un Ieva nekļuva līdzīgi Dievam, zinot labo un ļauno, jo Dievs nezina ļaunumu no pieredzes (Viņš nekad nav grēkojis!). Taču Ādams un Ieva zaudēja to, kas viņiem bija: spēju skaidri atšķirt labo no ļaunā. 1. Mozus 3:22 burtisks tulkojums atklāj šo faktu: “Redzi, cilvēks bija [nevis ‘ir kļuvis’] kā kāds no mums, zinādams [spēdams izšķirt] labu un ļaunu! Bet ka tas tagad neizstiepj savu roku...” (konkrētāk skat. Jiří Moskala, “You Will Be Like God Knowing Good and Evil’: Discernment of Truth and Lies,” *Journal of Adventist Mission Studies* 12, No. 2 (2016): 10.–18. lpp.). Tādējādi Ādams un Ieva zaudēja ne tikai savu integritāti, bet arī spēju izšķirt, kas ir pareizi un kas ir nepareizi. Turpmāk viņiem būs nepieciešama Dieva atklāsme, lai zinātu, kas ir labs un kas ir ļauns. Viņiem vajadzēs paļauties ārpus sevis uz Dieva garīgo spēku, lai spētu rīkoties pareizi.

Grēka sekas

Grēks ir lāsts, kas rada briesmīgas sekas. Tas ir kā lavīna. Šķietami sācies kā nekas, tas sagrauj un nojauc visu, kas ir skaists, vērtīgs un nozīmīgs, un pilnībā iznīcina dzīvi. Ir tikai laika jautājums, kad šis postošais spēks kļūs skaidri redzams. Kur ir nepareiza domāšana, tur automātiski izriet, ka būs arī nepareiza rīcība. Grēks sagrauj visas jēgpilnās attiecības; tas nes tikai postu, ciešanas, nošķirtību un sarežģījumus. Saraujot mūsu eksistences vertikālo dimensiju, attiecības ar Dievu, rada daudzus horizontālos pārrāvumus. Teikšana Dievam “nē” ir cēlonis daudzām grēcīgām sekām:

1. Attiecību saraušana ar Dievu noved pie traumētām attiecībām ar “sevi”. Tādējādi grēka rezultātā Ādama un Ievas daba tika bojāta. Viņi dzīvoja ar vainas apziņu, kaunu, kā arī ar pazemojuma un sakāves sajūtu.
2. Grēks/nepaklausība lika Ādamam un Ievai baidīties no Dieva, nevis ļāva tiem baudīt Viņa sabiedrību (1. Moz. 3:10).
3. Grēks/nepaklausība lika Ādamam un Ievai vainot citus par savu neveiksmi. Tādējādi viņi pārdzīvoja savstarpējo attiecību sabrukumu (1. Moz. 3:12; 1. Moz. 4:5–8). Grēks viņus atsvešināja vienu no otra.
4. Grēks/nepaklausība atnesa nāvi cilvēces ģimenei, jo Ādama un Ievas attiecības ar viņu Dzīvības devēju tika sarautas (1. Moz. 3:19).
5. Grēks/nepaklausība padarīs bērnu dzemdēšanu un audzināšanu par sāpīgu pieredzi (1. Moz. 3:16).

6. Grēks/nepaklausība padarītu laulību par vietu, kur notiek cīņa par dominanci un pārākumu, nevis par mīlošām, gādīgām, emocionālām un intīmām attiecībām starp vienlīdzīgiem heteroseksuāliem partneriem (*1. Moz. 3:16*).
7. Grēks/nepaklausība padarīs darbu par sāpīgu pieredzi; sviedri un nogurums no darba, lai nopelnītu iztiku, kļūs par dzīves sastāvdaļu (*1. Moz. 3:18*).
8. Ādama un Ievas grēks/nepaklausība kaitēja viņu labā izjūtai un viņi zaudēja spēju atšķirt labo no ļaunā (*1. Moz. 3:5, 22*).
9. Grēks/nepaklausība izjauca Ādama un Ievas attiecības ar dabu. Tā rezultātā zeme izdeva ērkšķus un dadžus (*1. Moz. 3:18; 1. Moz. 6:11*).
10. Grēks/nepaklausība atnesa vardarbību, sāpes, naidu, poligāmiju, utt. (skat. *1. Moz. 4–19*). Plašāku informāciju par šo tēmu par grēka dabu, tā sekām un Dieva izpiršanas plānu skatīt: Jiří Moskala, "Origin of Sin and Salvation According to Genesis 3: A Theology of Sin," in *Salvation: Contours of Adventist Soteriology*, edited by Martin F. Hanna, Darius W. Jankiewicz, and John W. Reeve (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2018), 119.–143. lpp. 1. Mozus 3. nodaļa ir paraugs grēka un pestīšanas būtības izpratnei. Šajā vienā nodaļā jau ir klātesošs viss evaņģēlijs, kā redzams nepelnītajā žēlastībā, kas jau plūst no Golgātas Ādamam un Ievai (*Atkl. 13:8*).

Dieva risinājums

Par spīti visai bezcerībai parādās cerība. Tumsas, izmisuma un nosodījuma vidū Dievs nodrošina cilvēces nākotni, lai gan Ādams un Ieva nav pelnījuši dzīvot.

Vispirms Dievs meklē Ādamu un Ievu: "Kur tu esi?" (*1. Moz. 3:9*). Šim jautājumam ir vairāki mērķi. Tas kalpo: (1) kā aicinājums uz dialogu; (2) kā žēlastības piedāvājums (Dievs raud par saviem trūkstošajiem un pazudušajiem bērniem, lai sniegtu ļoti dārgu risinājumu viņu situācijai); (3) lai palīdzētu viņiem saprast un izprast savu attieksmi pret Dievu pēc grēka izdarīšanas (proti, tā vietā, lai baudītu Viņa klātbūtni, viņi slēpjas no Viņa); un (4) kā tiesas/izmeklēšanas spriedums, kas tiek pasludināts, jo viņi ir atbildīgi par savu iepriekšējo rīcību pret Dievu kā Radītāju un Soģi.

Otrkārt, Dievs nodrošina īstu apgērību (*1. Moz. 3:21*). Tā kā pirmā pāra kailums bija kas vairāk nekā fiziska parādība, tad analogiski izriet, ka Dieva dāvētās drēbes nozīmē vairāk nekā fizisku apgērību. Dievs dod viņiem Viņa paša darinātas ādas drēbes un tādējādi apsedz grēciniekus ar savas taisnības drēbēm (*1. Kor. 1:30; 2. Kor. 5:21*). Grēka problēmas risinājums ir Mesija (*Ef. 1:4; 1. Pēt. 1:20*). Piedošana un izpiršana ir jānodrošina ar Dieva žēlastības upuri, ko simbolizē tā dzīvnieka nāve, kura ādu Ādams un Ieva valkāja.

Treškārt, Dievs rada ienaidu starp labā un ļaunā spēkiem, lai mēs varētu ienīst ļaunumu (*1. Moz. 3:15*).

Ceturtkārt, Dievs apsola sūtīt Sēklu (*1. Moz. 3:15*), lai uzvarētu mūsu ienaidnieku — sātānu. Šīs nodaļas centrā ir Dieva paziņojums čūskai. Mesija kļūs par visas cilvēces Pestītāju un Glābēju, un Viņa apzinātā uzvarošā nāve galu galā iznīcinās sātānu un līdz ar to ikvienu un visu, kas ar viņu saistīts. Mesija ir Uzvarētājs un dod uzvaru visiem, kas saskaņojas ar Viņu (*Rom. 8:1–4*). Viņš nodrošina galīgo uzvaru (*Atkl. 12:7–12; Atkl. 19:6, 7, 15–21; Jūdās 24, 25*).

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

1. Nāve ir neizbēgama realitāte, un tuvinieku zaudēšana ir neizbēgama kritušās pasaules sastāvdaļa. Kā mēs varam sniegt cerību tiem, kas skumst un ir izmisuma pilni?

2. Pārrunājiet ar klasi, kāpēc grēks izskatās tik pievilcīgs kā ieguvums, nevis kā zaudējums, kāds tas ir patiesībā. Kas ļaunuma būtībā ir tik mātīgs? Paskaidrojiet.
3. Mēs visi esam notiesāti uz nāvi, jo esam grēcinieki (*Rom. 3:23; Rom. 6:23*). Kā Jēzus nāve pie krusta uzvarēja otro nāvi, lai mēs varētu dzīvot mūžīgi?

Izpratne par cilvēka dabu

Studiju fokuss: 1. Mozus 1:27, 28; 1. Mozus 2:7; Salamans mācītājs 12:7; 1. Tesalonīkiešiem 5:23

I DAĻA — PĀRSKATS

Dievs radīja cilvēkus pēc sava tēla un līdzības kā savas fiziskās radīšanas vainagu. Šis fakts ir uzsvērts ar pirmoreiz Bībelē lietoto poētisko valodu: “Un Dievs radīja cilvēku pēc Sava tēla, pēc Dieva tēla Viņš to radīja, vīrieti un sievieti Viņš radīja.” (1. Moz. 1:27). Bībeliskais radīšanas stāsts nepārprotami māca, ka gan vīrietis, gan sieviete ir radīti pēc Dieva tēla. Viņi tika radīti vienlīdzīgi ar atšķirīgām bioloģiskajām funkcijām, kā arī radīti pilnīgā atkarībā no Dieva. Lai gan viņi nebija nemirstīgi, jo tikai Dievs ir nemirstīgs (1. Tim. 6:16), tomēr viņi varēja dzīvot mūžīgi, ja vien palika uzticības un mīlestības pilnās attiecībās ar savu Radītāju.

Bībeliskais monisms māca, ka katrs cilvēks ir radīts kā vienība un ka neviena cilvēka daļa pēc nāves nevar turpināt dzīvot. Izteiciens *nemirstīga dvēsele* un mācība, ka cilvēki piedzimst nemirstīgi vai ar nemirstīgām dvēselēm vai gariem, Bībelē nav atrodama. Cilvēki vai dvēseles nav nemirstīgas pēc savas būtības. Cilvēkiem nav apzinātas eksistences neatkarīgi no ķermeņa. Pēc nāves viņa vai viņas apziņa pārstāj darboties. Cilvēka nemirstība vienmēr un tikai no Dieva.

II DAĻA — KOMENTĀRS

Meistarīgi radīti kā dzīvas dvēseles

Radīšanas aprakstā ir skaidri pateikts, ka cilvēkus ir radījis Kungs. 1. Mozus 2:7 ir aprakstītas divas Radītāja plaši zināmās darbības. Šo darbību rezultāts bija pirmā cilvēka, Ādama, radīšana (pirmā darbība): “Un Dievs Tas Kungs radīja cilvēku no zemes pīšļiem un iedvesa [otrā darbība] viņa nāsīs dzīvības dvašu; tā [rezultāts] cilvēks tapa par dzīvu dvēseli [*nefesh khayah*].” (1. Moz. 2:7). Ontoloģiski runājot, mēs esam vienība (ķermenis + gars = dzīva dvēsele). Dievs radīja Ādamu kā dzīvu cilvēku jeb personu, burtiski ebreju valodā — “dzīvu dvēseli”. Vārds “dvēsele” šajā kontekstā nozīmē “cilvēks”, “būtne”, “es”. Bībeles antropoloģijas pamatā ir tas, ka mēs *esam* dvēsele; mums *nav* dvēseles. Hanss Volfs jautā: “Ko *nefesh* [dvēsele] ... nozīmē šeit [1. Moz. 2:7]? Noteikti ne dvēseli [tradicionālajā duālistiskajā izpratnē]. *Nefesh* ir domāts, lai to uzlūkotu kopā ar visu cilvēka formu un īpaši ar viņa elpu; turklāt cilvēkam *nav nefesh*, viņš *ir nefesh*, viņš dzīvo kā *nefesh*.” (Hans Walter Wolff, *Anthropology of the Old Testament* (Philadelphia, PA: Fortress, 1974)), 10. lpp.

Dievs radīja cilvēku kā dzīvu, kustīgu ķermeni, bet ne kā iemiesotu dvēseli. Tādējādi cilvēki netika radīti ar nemirstīgu dvēseli kā kaut ko atsevišķu viņos, bet kā cilvēki viņi *ir* dvēseles. Šo doktrīnu apstiprina vēlākā šī termina lietošana Svētajos Rakstos un citu Bībeles autoru darbos. Piemēram, (1) 1. Mozus grāmatā ir saskaitīts, cik daudz “cilvēku” kopā ar Jēkabu pārcēlās uz Ēģipti, un šie cilvēki tiek saukti par “dvēselēm” (1. Moz. 46:15, 22, 25, 26, 27); (2) Lūka piemin, cik daudz cilvēku tika kristīti pēc Pētera sludināšanas Vasarsvētku dienā: apmēram trīs tūkstoši cilvēku (*Ap.d. 2:41*; burtiski — trīs tūkstoši dvēseļu).

Ķermenis, dvēsele un gars darbojas ciešā sadarbībā, atklājot intensīvas simpātiskas attiecības starp cilvēka garīgajām, mentālajām un izglītības spējām. Šiem aspektiem ir jāpievieno arī sociālā dimensija, jo mēs esam radīti kā sociālas būtnes. Pāvils sīkāk izvērs šo cilvēka uzvedības daudzdimensionālo aspektu un paskaidro, ka mums kā

cilvēciskām būtņēm ir jāļauj Dievam mūs pārveidot ar Viņa žēlastību un Garu: “Bet pats miera Dievs lai jūs svētī caurcaurim, un jūsu gars, dvēsele un miesa visā pilnībā lai paliek bezvainīgi līdz mūsu Kunga Jēzus Kristus atnākšanai.” (1. Tes. 5:23).

Tādējādi visam, kas mēs esam un ko darām, ir jābūt Dieva svētītam. Mūsu cilvēciskās eksistences ietvaros mēs piedzīvojam dzīvi tās fiziskā, emocionālā, mentālā/intelektuālā, garīgā un sociālā līmenī. Šos aspektus nevar nošķirt. Piemēram, kad mēs nodarbojamies ar fiziskām aktivitātēm (skrienot, strādājot dārzā vai braucot), mēs iesaistām kā savas jūtas un domas, tā arī prāta, garīgās (gadījumā, ja lūdzaties vai lasāt Bībeles tekstu) un sociālās spējas (ja neesam vieni) šo aktivitāšu laikā.

Nāve — dzīves apvērsums

Nāve izraisa Dieva radošās darbības, mūsu kā dzīvu būtņu eksistences apvērsumu. Vissvarīgākais, kas jāzina, ir tas, ka mūsu identitāte ir Dieva rokās. Salamans mācītājs šo domu formulē poētiskā valodā: “Atceries Viņu [Radītāju] pirms vēl sudraba pavediens trūkst un zelta trauks saplīst, smeļamais spainis pie avota saplīst, pats akas rullis salūst un iekrīt akā; un pīšļi atkal atgriežas atpakaļ zemē no kurienes tie nākuši, un gars atkal atgriežas atpakaļ pie Dieva, kas to devis.” (Sal.māc. 12:6, 7, NIV). Dievs mūs nav aizmirsis, jo mūsu vārdi ir ierakstīti dzīvības grāmatā (Fil. 4:3; Atkl. 3:5; Atkl. 13:8; Atkl. 20:15; Atkl. 21:27).

Pretēji vispārpieņemtajai izpratnei par nemirstību, cilvēka gars nepārdzīvo nāvi un neturpina savu bezgalīgo apzināto eksistenci. Cilvēks kā dvēsele ir mirstīgs. Praviētis Ecēhiēls skaidri norāda, ka “dvēsele” ir mirstīga, kad viņš saka: “Kura dvēsele [ebreju valodā — *nefesh*, t.i., cilvēks] grēko, tai jāmirst.” (Ec. 18:4). Dvēsele, t. i., cilvēks, kas nedzīvo saskaņā ar Dieva gribu, iet bojā. Tas nozīmē, ka dvēsele (cilvēks) var grēkot un mirt. Jēzus to apstiprina:

“... bīstieties vairāk no tā, kas miesu un dvēseli var nomaitāt ellē.” (Mt. 10:28). Ievērojiet, ka Jēzus runā par to, ka viss cilvēks (“miesa un dvēsele”, mūsu eksistences ārējā un iekšējā dimensija) tiek iznīcināts ellē (*gehenna*), uguns ezerā.

Dvēsele neeksistē bez ķermeņa un neizdzīvo pēc ķermeņa nāves. Tikai Dievs spēj nogalināt dvēseli, un tas nozīmē, ka dvēsele nav nemirstīga. Dvēsele šeit nozīmē cilvēka dzīvi, cilvēka pilnīgu eksistenci un likteni (tas neattiecas uz *nemirstīgo dvēseli vai garu*); savukārt ķermenis nozīmē tikai fizisku pagaidu eksistenci. Klods Tresmontāns pareizi apgalvo: “Attiecinot ebreju *Nepesch* [dvēselei] ... Platona *psyche* [dvēseles] īpašības, ... mēs pazaudējam *Nepesch* patieso nozīmi, un turklāt mums paliek neskaitāmas pseidoproblēmas.” (Claude Tresmontant, *A Study of Hebrew Thought*, Michael Francis Gibson tulkojums (New York: Desclee Company, 1960), 94. lpp.

Nāve ir miegs vai atpūta, un mirt nozīmē tikt sapulcinātam pie Dieva ļaudīm, t.i., kopā ar viņiem guldītam kapā (1. Mozus 25:8, 2. Sam. 7:12, 1. Ķēn. 2:10, 1. Ķēn. 22:40, Ps. 13:3, Jņ. 11:11–15, Ap. d. 13:36, Atkl. 14:13). Mirušie neko nezina, neslavē Kungu, nestrādā, neplāno un neveic nekādas citas darbības kapā (Īj. 3:11–13; Ps. 115:17; Ps. 146:4; Sal.māc. 9:5, 10).

Pagāniskās izcelsmes dvēseles nemirstība

Ticība par dvēseles nemirstību ir pārņemta no grieķu filozofijas. Pitagors (jaunāks Daniēla laikabiedrs) savas reliģiskās mācības balstīja uz metem–psihozes principu. Metem–psihoze paredz, ka dvēsele nekad nemirst, bet gan ir lemta pārdzimšanu ciklam, līdz spēj atbrīvoties no šī cikla, pateicoties savas dzīves tīrībai. Pitagors ticēja transmigrācijai jeb dvēseles atkārtotam iemiesošanās ciklam cilvēku, dzīvnieku vai dārzeņu ķermeņos, līdz tā kļūst nemirstīga. Sengrieķu reliģija ietekmēja Pitagora idejas par reinkarnāciju.

Platons (aptuveni runājot, pēdējā Vecās Derības pravieša Maleahija laikabiedrs) pilnveidoja šo hellēnisma mācību, padarot ticību nemirstīgai cilvēka dvēselei tik izplatītu, ka tā kļuva par vispārēju uzskatu. Starpderību periodā mācība par mūžīgām mokām (*Jūdas 16:17*) un lūgšanu par mirušajiem prakse (*2. Makabeju 12:39–45*) sāka iespieties jūdaismā (tomēr izņēmumus no šīm tendencēm skatīt arī *Tobita 14:6–8*; *Sīraha 7:17*; *19:2, 3*; *21:9*; *36:7–10*; *Baruka 4:32–35*; *1. Makabeju 2:62–64*; *2. Makabeju 7:9, 14*). Jozefs Flāvijs piemin, ka farizeji ticēja dvēseles nemirstībai (skat. Josephus Flavius, *The Jewish War* 2. 8. 14; *Antiquities* 18. 1. 2, 3).

Tertuliāns (ap. 155–220), kristiešu apoloģēts, bija viens no pirmajiem kristiešu vidū, kurš apgalvoja, ka cilvēkiem ir nemirstīga dvēsele: “Tāpēc es varu izmantot Platona viedokli, kad viņš paziņo: “Katra dvēsele ir nemirstīga.” (Tertullian, “On the Resurrection of the Flesh,” *Ante-Nicene Fathers*, vol. 3, ed. Alexander Roberts and James Donaldson (Peabody, MA: Hendrickson Publishers Inc., 2004), 547. lpp.)

Oskars Kullmans apstrīd Tertuliāna viedokli un nostājas pret to opozīcijā. Kullmans uzrakstīja ļoti ietekmīgu grāmatu, kurā apgalvo, ka cilvēka nemirstības ideja ir grieķu izcelsmes un teologi nevar pieķerties abām idejām vienlaicīgi: ticībai nemirstīgai dvēselei un nemirstībai, kas saņemta kā dāvana augšāmcelšanās brīdī.. (Oscar Cullmann, *Immortality of the Soul or Resurrection of the Dead? The Witness of the New Testament* [New York: Macmillan Company, 1958]).

Brevards Čailds paskaidro: “Jau sen ir pamanīts, ka saskaņā ar Veco Derību cilvēkam nav dvēseles, bet viņš ir dvēsele (*1. Moz. 2:7*). Tas nozīmē, ka viņš ir pilnīga būtne, nevis ķermeņa, dvēseles un gara daļu kompozīts.” (Brevard S. Childs, *Old Testament Theology in a Canonical Context* (Philadelphia: Fortress, 1985), 199. lpp.

Daži zinātnieki cenšas aizstāvēt dzīvi pēc nāves, atsaucoties uz veselo saprātu, jo Bībelē nav nekādu norāžu par to. Piemēram, Stjuarts Gečs apgalvo: “Svēto Rakstu teksts kopumā nemāca, ka dvēsele eksistē. Svētie Raksti vienkārši pieņem, ka dvēsele eksistē, jo tās eksistenci apstiprina parastu cilvēku veselais saprāts.” Stewart Goetz, “A Substance Dualist Response,” in *In Search of the Soul: Perspectives on the Mind-Body Problem—Four Views of the Mind-Body Problem*, ed. by Joel B. Green, 2nd ed. (Eugene, OR: Wipf and Stock, 2010), 139. lpp. Tomēr “veselais saprāts” var būt ļoti maldinošs.

Mūžīgās dzīvības dāvana

Mūžīgā dzīvība ir Dieva dāvana tiem, kas tic Jēzum Kristum kā savam personīgajam Glābējam (*Jņ. 3:16*; *Jņ. 5:24, 25*; *10:27, 28*; *Jņ. 17:3*; *Rom. 2:7*; *Rom. 6:22, 23*; *Gal. 6:8*). Nemirstība ir nosacīta un ir atkarīga no mūsu pozitīvās reakcijas uz Dieva labestību un no mūsu evaņģēlija pieņemšanas. Šī nemirstība ticīgajiem tiks dāvāta Kristus otrās atnākšanas laikā (*1. Kor. 15:51–55*; *1. Tes. 4:13–18*).

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

1. Ko nozīmē būt radītam pēc Dieva tēla attiecību un ontoloģiskā ziņā?
2. Tikai Kristus ar savu žēlastību, Garu un Vārdu var atjaunot cilvēkos Dieva tēlu. Kā jūs varat dzīvot kā cilvēks, kas radīts pēc Dieva tēla?
3. Ja mēs esam radīti mirstīgi bez nemirstīgas dvēseles, paskaidrojiet, kā mums var būt mūžīgā dzīvība visu mūžību.
4. Dievs katra cilvēka sirdī ir ielicis ilgas pēc mūžības (*Sal.māc. 3:11*). Kā jūs ar savu rīcību un sarunām varat palīdzēt pamodināt šīs dziļās ilgas agnostiķi vai ateistā kolēģi vai kaimiņā?

Vecās Derības cerība

Studiju fokuss: *Ījaba 19:25–27, Psalmis 73:24, Daniēla 12:2*

I DAĻA — PĀRSKATS

Nāve ir nomācoša, auksta un nedabiska. Tā atņem dzīvei noteiktību un jēgu un pēkšņi sarauj attiecības. Miršanai nav jēgas. Mēs kā cilvēki nekad neesam bijuši paredzēti nāvei. Tikai grēka dēļ mēs mirstam.

Tomēr Ēdenes dārzā, tumsas un izmisuma vidū, Dievs ieviesa cerību. Cerība atspīd tur, kur nav cerības, kā mēness un zvaigznes ienes gaismu tumsā. Šī cerība sākās ar Dieva meklējumiem pēc Ādama un Ievas (*1. Moz. 3:9*) un Viņa paziņojumu, ka Viņš sūtīs Apsolīto Sēklu, lai uzvarētu sātānu (*1. Moz. 3:15*). Cerība ir paša Dieva dāvana mums. Ieva domāja, ka viņas pirmdzimtais dēls būs šis Glābējs (*1. Moz. 4:1*), bet nāvi uzvarēs tikai Mesija, Jēzus Kristus.

Vecās Derības draudze (*Ap.d. 7:38*) dzīvoja ar šo cerību, gaidot Mesijas atnākšanu un Viņa valstības nodibināšanu. Cerība uz augšāmcelšanos ir spēcīga jau Vecajā Derībā. Tā sākās ar Ījabu, kulminē ar Daniēlu, un starp tiem vēl vairāki citi autori to aplicina.

II DAĻA — KOMENTĀRS

Īsumā aplūkosim galvenos tekstus, kas Vecajā Derībā ir saistīti ar augšāmcelšanās cerību:

Ījaba 19:25–27

Var apgalvot, ka nav spēcīgāka un izcilāka teksta par personīgo pārliecību par augšāmcelšanos kā sentēva Ījaba teiktais. Šī grāmata ir satriecoša un daiļrunīgi izteikta ticības aplicība. Tās panti atklāj vienu no skaistākajām miesīgās augšāmcelšanās cerības izpausmēm.

Šeit mēs atrodam aplicinājumu, kas atrodams iekalts uz daudzu kristiešu kapiem: Ījaba spēcīgais apgalvojums, ka viņš pēc nāves redzēs Dievu savā miesā, ir vecākais Bībelē un nosaka toni šai neticamajai cerībai par to, ko Dievs darīs zemes vēstures beigās. Ījabs apgalvo: “Es zinu, ka mans pestītājs ir dzīvs.” (*Ījaba 19:25*). Viņš pazīst savu Dievu, kurš ir dzīvs, un sauc Viņu par “Pestītāju” (ebreju: *goel*, radnieks–izpircējs, aizstāvis, attaisnotājs, aizsargs), tāpat kā Boāss bija Rutes gadījumā (*Rutes 4:14*). Ījabs turpina ar pārliecību, ka viņa Pestītājs “ir dzīvs, un pēcgālā Viņš celsies pār pīšļiem” (*Ījaba 19:25*), lai viņu uzmodinātu jaunai dzīvei.

Diemžēl cilvēki parasti zina un citē tikai 25. pantu, taču tikpat izšķirošs ir arī tā turpinājums: “un pēc tam, kad mana āda būs gājusi bojā, es tomēr savā miesā skatīšu Dievu. Es pats savām acīm Viņu skatīšu — es, nevis kāds cits. Kā mana sirds krūtīs ilgojas!” (*Ījaba 19:26, 27, NIV*). Ievērojiet Ījaba svinīgā paziņojuma personisko toni: *mana, es, es pats, es, mana*. Viņš savā sirdī stingri tic, ka savā miesā ar savām acīm viņš redzēs Dievu, lai gan viņš mirst un viņa miesa tiks iznīcināta. Šo personīgo pārliecību par nākamo augšāmcelšanās dienu nevar izteikt labāk un uzsvērtāk.

Psalmis 16:9, 10

“Tāpēc priecājās mana sirds un liksmoja mana mēle, un pat mana miesa dzīvos cerībā, jo Tu manu dvēseli nepametīsi nāves valstībā [*sheol*, kapā, nāvē], nedz Savam Svētajam liksi redzēt iznīcību.” (*Psalmis 16:9, 10*). Šeit ebreju valodas termins *sheol* ir jātulko kā “kaps”, kā tas ir darīts daudzās citās vietās. Šis termins ebreju Bībelē ir atrodams 66

reizes un vairumā gadījumu tā nozīme ir sinonīms kapam. Gan ļaunais, gan taisnais nokāpj *šeolā* (1. Moz. 37:35; 1. Moz. 42:38; 1. Moz. 44:29, 31; 4. Moz. 16:30, 33; 1. Ķēn. 2:6, 9; Ījaba 21:13; Ps. 49:17; Ps. 89:48; Sal.māc. 9:10; Jes. 14:9, 11, 15; Jes. 38:10; Ec. 31:15–17). Turklāt Kungs izglābj ticīgos no *šeola* (Hoz. 13:14); *šeolā* neviens nevar paslēpties no Dieva (Ps. 139:8; Amos. 9:2), un *šeolā* nav darba vai citas darbības (Sal.māc. 9:10).

Nekur Bībelē *sheol* nav aprakstīts kā ēnaina pazemes pasaule, kur dzīvo mirušie vai kur cilvēku dvēseles vai gari turpina savu eksistenci. Vārds *sheol* ir apzīmējums kapam, mirušo vietai (skat., piemēram, NIV tulkojuma konsekvenci, kur vairumā gadījumu vārds *sheol* tiek tulkots kā *kaps* [57 reizes], bet arī kā *nāve* [piecas reizes], *nāves valstība* [vienu reizi], *visdziļākie dziļumi* [vienu reizi], *nāves vārti* [vienu reizi] un *dziļums* [vienu reizi]). Dāvids priecājas, ka pēc nāves viņš atpūtīsies mierā un Kungs viņu neaizmirsīs, bet gan augšāmcels jaunai dzīvei un viņš nepiedzīvos ilgstošu iznīcību (*shakhat* nozīmē iznīcība, bojāeja, sabrukums, bedre).

Šis teksts pārsniedz Dāvida pieredzi, un tam ir dziļāka mesiāniska nozīme. Ticīgais (ebreju *khasid*, nodevies, Uzticīgais, Svētais), t.i., Mesija Jēzus Kristus, nesatrūdēs kapā, Viņa ķermenis nesairs, jo Viņš tiks augšāmcelts pēc trīs dienu (inkluzīvi skaitot) atdusas kapā (*šeolā*). Jaunajā derībā šis teksts ir citēts kā pravietisks vēstījums par Kristus augšāmcelšanos (Ap.d. 2:25–28, Ap.d. 13:35).

Psalms 49:10–16

Psalmists norāda uz pretstatu starp cilvēku vispārējo likteni un taisno atalgojumu. No vienas puses, cilvēki mirst un nonāks kapos (*šeolā*), jo viņi “nedzīvo mūžīgi un neredzēs sairumu [*shakhat*]” (Ps. 49:9, NIV; sal. ar Ps. 16:10, Ps. 17:15). No otras puses, tiem, kas mīl Kungu un paklausa tam, būs cits liktenis. Dzejnieks saka: “Es esmu paklausījis, ko viņi darīs, ja tie būs paklausījuši Dieva Vārdam: “Dievs mani atpestīs [*padah*, izpirks, atpirks] no mirušo valstības [*sheol*, kapa], Viņš noteikti mani ņems pie sevis [*laqakh*, pieņems, uzņems]” (Ps. 49:15, NIV). *NLT* tulkotāji interpretē ebreju valodas tekstu spēcīgā veidā: “Viņš [Dievs] mani izraus no kapa varas”.

Psalms 71:20

“Lai arī Tu esi licis man pieredzēt daudz bēdu un ciešanu, Tu atkal atjaunosi man dzīvību, no zemes dziļumiem Tu uzvedīsi mani augšā” (NIV). Šis psalms ir lūgšana par Dieva palīdzību vecumdienās. Kungs ir bijis ar psalmistu no dzimšanas un ir darījis viņam lielas lietas, tāpēc viņš lūdz Dieva aizsardzību no ienaidniekiem. Dievs ne tikai atjauno viņa fizisko spēku un veselību, Viņam ir arī spēks augšāmcelt. Psalmists tic un cer, ka Dievs viņu uzvedīs augšā (ebreji *alah*, iet augšup, uzkāpt) no “zemes dziļēm” [ebreju *tehom* burtiski nozīmē “bezdebēnis, dziļums”], kas, iespējams, ir tēlaina kapa apzīmējums. Tādējādi šis poētiskais tēls norāda uz fizisko augšāmcelšanos. Jaunais dzīvais tulkojums (*New Living Translation*) ir papildīts ar šo cerību: “Tu atjaunosi mani atkal dzīvu un izcelsi mani no zemes dziļēm.”

Psalms 73:24

Asafs savos eksistenciālajos meklējumos, cenšoties izprast dzīves mīklas attiecībā uz ļaundaru labklājību un taisno ciešanām, secina, ka Dievs ir tas, kas viņu tur un vada. Dievs nodrošina viņa nākotni un uzmodinās viņu mūžīgai dzīvei: “Pie Tevis es palieku vienumēr, Tu mani turi pie manas labās rokas, Tu mani vadi pēc Sava prāta un beidzot mani uzņemsi godībā.” (Ps. 73:23, 24). Dievs piešķir jēgu pašreizējai dzīvei, bet vēl vairāk, Viņš nodrošina mūsu nākotni arī pēc nāves. Darbības vārds, kas apzīmē “paņemšanu augšā”, ir *laqakh*, un tas ir lietots stāstā par Enohu, kad Dievs viņu paņēma (augšā) pie Sevis (*laqakh*; 1. Moz. 5:24), kā arī stāstā par Eliju, kurš arī tika paņemts debesīs (*laqakh*; 2. Ķēn. 2:3, 9). Tiek lietots arī cits darbības vārds, proti, *alah*, iet augšup, kā piemēram, 2. Ķēn. 2:1, 11).

Jesajas 26:19

Pravietis Jesaja tā sauktajā "Mazajā apokalipsē" iepazīstina ar augšāmcelšanās cerību un drosmīgi to pasludina: "Vai Tavi mirušie dzīvos, arī manējo mirušās miesas? Jā, tie celsies augšā! Mostieties un gaviļējiet, jūs, kas dusat pīšļos! Jo Tava rasa ir kā zaļojoša lauka rasa; zeme mirušos atkal atdos dienas gaismai." (*Jes. 26:19*). Tādējādi tiek attēlota krāšņa cerība un gaiša nākotne tiem, kas paliek ar Kungu. Šis ir ļoti skaidri izteikts pants par fizisko augšāmcelšanos no nāves. Kā mēs redzēsīm tālāk, pravietis Daniēls savu apgalvojumu par augšāmcelšanos pamato Jesajas pasludinājumā.

Daniēla 12:2, 13

Daniēls norāda uz augšāmcelšanās dienu: "Un daudzi no tiem, kas dus zemes pīšļos, uzmodīsies: citi mūžīgai dzīvībai, citi mūžīgam negodam un kaunam." (*Dan. 12:2*). Šajā paziņojumā Dieva Vecās derības atklāsme sasniedz savu kulmināciju. Nāve tiek salīdzināta ar miegu, un mirušie tiks augšāmcelti: tie, kas kalpoja Kungam, saņems mūžīgo dzīvību, bet ļaunie tiks notiesāti uz mūžīgo nāvi.

Dievs apliecina Daniēlam, ka pašās beigās arī viņš tiks augšāmcelts jaunai dzīvei: "Bet tu ej un noeļ beidzamajam laiku posmam pretī līdz galam! Tagad tu driksti dusēt, un pēc tam tu atkal celsies saņemt savu tiesu pastarā galā visu dienu beigās." (*Dan. 12:13*). Nāve ir līdzīga atpūtai no uzticīga darba. Bet pēc tam pienāks saldaiss mantojums: mūžīgā dzīve ar Kungu.

Jonas 2:3

Jonas stāstā ir atsauce uz augšāmcelšanos, kas saistīta ar viņa trīs dienu uzturēšanos lielās zivs vēderā. Jona šo pieredzi definē kā atrašanos *šeolā*, kas nozīmē — kapā (*Jon. 2:3*). Pēc trim dienām un trim naktīm viņš tika atgriezts pie jaunas dzīves, kad tika izrauts no šī *šeola*. Savā lūgšanā viņš apgalvo: "Es biju nolaidies līdz dziļākajiem kalnu pamatiem, zemes aizsprosti, šķiet, bija aizdarījušies aiz manis uz mūžu, bet Tu tomēr esi licis manai dzīvībai pacelties augšup no šīs tumšās bedres un izglābis to no pazušanas, ak, Kungs, mans Dievs!" (*Jon. 2:7*). Jēzus salīdzināja savu uzturēšanos kapā un augšāmcelšanos ar Jonas pieredzi (*Mt. 12:40*).

Hozejas 6:2

Pravietis Hozeja runā par Israēla garīgo atmodu un atgriešanos pie Kunga, izsakot to kā augšāmcelšanos no nāves jaunai dzīvei. Lai izskaidrotu šo Dieva tautas jauno dzīvi, tiek izmantots augšāmcelšanās tēlojums.

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

1. Kā jūs varat sniegt cerību tiem, kuri skumst par ļoti mīlēta cilvēka nāvi savā ģimenē?
2. Kā bibliskais skatījums uz augšāmcelšanos var mainīt jūsu attieksmi pret nāvi un izmisumu?
3. Kā cerība uz Kristus otro atnākšanu var uzlabot jūsu attiecību kvalitāti laulībā, ar kaimiņiem un/vai darbavietā?

Augšāmcelšanās notikumi pirms krusta

Studiju fokuss: *Jāņa 11:11*

I DAĻA — PĀRSKATS

Šajā stundā aplūkosim dažus gadījumus, kad cilvēki tika augšāmcelti pirms Kristus krustā sišanas, proti:

1. Mozus (*Mt. 17:3, Lk. 9:30 un Jūdas 9*).
2. Sareptas atraitnes dēls (*1. Kēn. 17:21–23*) un sunamietes dēls (*2. Kēn. 4:32–37*).
3. Naines atraitnes dēls (*Lk. 7:14, 15*).
4. Jaira meita (*Mk. 5:40–42*).
5. Lācars (*Jņ. 11:41–45*).

No visiem šiem mirušajiem tikai Mozus devās uzreiz uz debesīm. Visi pārējie tika atgriezti dzīvē šeit, uz zemes. Katrs stāsts vēl vairāk pierāda, ka pēc nāves nav dzīvības (“dvēseles”) vai eksistences. Interesanti, ka neviens no augšāmceltajiem neminēja pēcnāves pieredzi. Vai šāda pieredze nebūtu pietiekami neaizmirstama, lai to dokumentētu vai vismaz pieminētu? Katram no bērniem būtu vajadzējis teikt: “Ak, mammu, tu neticēsi, ko es redzēju!”, un ziņas par viņu pieredzi debesīs būtu izplatījušās tālu uz zemes. Turklāt, kā daži ir apšaubījuši, kāpēc kādam būtu jāgrib atgriezties uz zemes pēc tam, kad viņš jau ir bijis debesīs?

Mozus, kurš tika paņemts debesīs, nebija “gars” vai bezķermeniska “dvēsele”, jo viņš tika augšāmcelts miesā, kā to norāda Kristus un sātana strīda būtība, kas bija “Mozus miesas dēļ” (*Jūdas 9*). Ne sātans, ne Jēzus šajā strīdā nekad nav pieminējuši dzīvu dvēseli. Kāpēc būtu vajadzīga miesa, ja eksistē dvēsele? Ķermenis nebija vajadzīgs, lai tajā iemitinātu dvēseli, jo ķermenis BIJA Mozus. Vēlāk Mozus parādās Jēzum uz Apskaidrošanas kalna kopā ar Eliju (*Lūkas 9*), kurš tika uzņemts debesīs un nekad nemira. Šie stāsti vēlreiz pierāda, ka labākais nāves izskaidrojums ir miegs, nevis bezķermeniska eksistence.

II DAĻA — KOMENTĀRS

Mēs kopā aplūkosim stāstu par Lācaru un detalizēti apspriedīsim viņa augšāmcelšanos.

Pirms Jēzus un Viņa mācekļi dodas uz Betāniju, Jēzus viņiem apraksta nāvi kā miegu (*Jņ. 11:11*). Mācekļi jautā, kāpēc viņi dodas uz Jūdeju, jo tur jūdi mēģināja nomētāt Jēzu ar akmeņiem. Jēzus atbild, ka viņiem jāiet, jo Lācars “ir aizmidzis” (*Jņ. 11:11*). Kad mācekļi nesaprot Jēzus vārdu nozīmi, Jēzus atklāti saka: “Lācars nomiris” (*Jņ. 11:14*).

Gan Vecajā, gan Jaunajā derībā nāve tiek saukta par miegu (*Dan. 12:2; Ap.d. 7:60; 1. Tes. 4:13, 14*). Daniēla 12:2 ir teikts: “Daudzi no tiem, kas dus zemes pīšļos, uzmodīsies: citi mūžīgai dzīvībai, citi mūžīgam negodam un kaunam.”

Šis pants runā par divām augšāmcelšanās reizēm: pirmo pirms tūkstošgades, kad visi tie, kas būs nodevuši savu dzīvi Jēzum, tiks augšāmcelti un uzņemti debesīs, un otro pēc tūkstošgades, kad augšāmcelsies tie, kas noraidīja Jēzu kā savu Glābēju (*Atkl. 20:4–6*). (Septītās dienas adventisti šeit saskata īpašu augšāmcelšanos: “Īpaša augšāmcelšanās notiek pirms Kristus otrās atnākšanas. Tajā laikā augšāmcelsies ‘visi, kas miruši ticībā trešā eņģeļa vēstij’. Turklāt tie, kas ar izsmieklu vēroja Kristus krustā sišanu, un tie, kas visnežēlīgāk pretojās Dieva tautai, tiks izcelti no kapiem, lai redzētu dievišķā apsoliņuma piepildījumu un patiesības triumfu [skat. Lielā Cīņa, 637. lpp., Atkl. 1:7].” (*SDA Bībeles komentārs*, 4. sējums, 878. lpp.). Turklāt Stefans, kurš tiek nomētāts ar akmeņiem

Apustuļu darbu grāmatā, ir aprakstīts kā aizmidzis (*Ap.d. 7:60*). Liels mierinājums ir apzināties, ka tad, kad mēs mirstam, līdzinās it kā mēs gulētu, jo būs pamošanās.

Ceļojot apraudzīt Lācaru, Jēzus saka saviem mācekļiem: “Es eimu viņu modināt.” (*Jņ. 11:11*). Tā kā Jēzus paskaidro, ka ar vārdu “miegs” Viņš domā “nāvi”, Viņš nepārprotami runā par augšāmcelšanu. Un tomēr, šķiet, ka neviens Jēzus teikto neuztvēra nopietni, līdz notika brīnums. Patiesībā Toms ir noraizējies par to, ka viņi visi tiks nogalināti, ja ies, nevis par brīnumu, ko Jēzus tikko pasludināja, ka Viņš darīs. Vārds “viņu modināt” ir *exupnizo* un visā Jaunajā derībā tas ir sastopams tikai šajā vienīgajā vietā. Tas burtiski nozīmē “(ārā) no miega”. Vēlreiz ir redzama saikne starp miegu un nāvi. Jēzus atsaucas uz Lācara augšāmcelšanu kā uz viņa piecelšanu no miega.

Interesanti, ka Jēzum ierodoties, abas māsas dažādās situācijās saka vienu un to pašu: “Kungs, ja Tu būtu bijis šeit, mans brālis nebūtu miris!” (*Jņ. 11:21, 32*). Kristus klātbūtnē nav vietas nāvei, jo Viņš ir dzīvības Avots. Marta un Marija bija redzējušas, kā Jēzus dziedina slimniekus. Viņas zināja, ka Viņš nes dzīvību. Citos pantos mums ir teikts, ka “Dievs (...) visu dara dzīvu” (*1. Tim. 6:13; skat. arī Jņ. 1:3, 4; 5. Moz. 32:39; Neh. 9:6*).

Dieva klātbūtnē nav nāves. Nāve nav nākusi no Dieva. Tā nāca līdz ar grēku un ļaunumu, kad sātans nolēma sacelties pret Dieva mīlošo un skaisto valdību, un diemžēl cilvēki tam sekoja. Grēks iznīcina un nes nāvi. “Tātad, kā viena cilvēka [Ādama] vainas dēļ pasaulē ienācis grēks un ar grēku — nāve, tā visu cilvēku dzīvē ienākusi nāve, jo visi viņi ir grēkojuši” (*Rom. 5:12*).

Pēc ierašanās Betānijā Jēzum vispirms ir saruna ar Martu. Kad Viņš viņai saka: “Tavs brālis celsies augšām!” (*Jņ. 11:23*), viņa atbild: “Es zinu, ka viņš celsies augšām, kad miroņi celsies augšām, pastarā dienā.” (*Jņ. 11:24*). Viņai bija izpratne par dzīvi pēc nāves, bet viņas paziņojums arī skaidri parāda, ka viņa zināja, ka Lācars augšāmcelsies tikai “pastarā dienā”.

Varbūt Marta bija dzirdējusi par atraitnes dēla kā arī par Jaira meitas augšāmcelšanu, bet, iespējams, nedomāja, ka šo brīnumu Jēzus kādreiz varētu vai gribētu darīt viņas labā. Mēs visi reizēm varam kļūt skeptiski noskaņoti par iespējamiem Dieva brīnumiem mūsu pašu dzīvē un domāt, ka brīnumi domāti tikai citiem.

Bet Jēzum bija plāns parādīt visiem, ka dzīvība nāk caur Viņu, jo Viņš ir “augšāmcelšanās un dzīvība” (*Jņ. 11:25*). Jēzus piebilst: “Ikviens, kas dzīvo un tic Man, nemirs nemūžam!” (*Jņ. 11:26*). Viņš uzsver, ka galu galā tie, kas tic Viņam, nepiedzīvos otro nāvi. Jēzus var augšāmcelt tos, kurus Viņš izvēlas, tagad un atkal nākotnē, “pastarā dienā”.

Kad Jēzus redz Mariju un jūdus raudam, Viņš “garā aizgrābts noskuma” (*Jņ. 11:33*). Vārds “aizgrābts” grieķu valodā ir *embrimaomai*. Papildus tam, ka tas nozīmē “dziļi aizkustināts”, tas nozīmē arī “brīdināt” vai “pārmest”, un Jaunajā derībā tas ir lietots piecas reizes (*Mt. 9:30; Mk. 1:43; Mk. 14:5; Jņ. 11:33, 38*). Trīs reizes, kad šis vārds parādās pirms Jāņa 11. nodaļas, tas tiek tulkots kā “piekodināt” vai “izteikt pārmetumus” vai kā stingrs brīdinājums no Jēzus puses. Tādējādi, kad Jēzus šeit reaģē ar *embrimaomai* (dziļi aizkustināts), iespējams, ka šī reakcija ietver arī dusmas un neapmierinātību grēka un tā rezultātu dēļ. Jēzus būtu labi apzinājies faktu, ka šīs pasaules ciešanas un nāve ir grēka rezultāts. Kristus zināšanas un pieredze ar ļaunumu un zaudējumiem būtu radījusi tādu emociju sajaukumu, ko būtu grūti izskaidrot vai pat aptvert. Jēzus bija ne tikai noskumis par saviem tuvākajiem draugiem, kuri tikko bija piedzīvojuši zaudējumu, bet arī par visu cilvēci un to, ko grēks dara ar mums un kā tas ietekmē mūsu pasauli.

Kad Jēzus aicina Lācaru iznākt, Lācars iziet no kapa. Pārsteidzoši, bet viss, kas Jēzum bija jādara, bija jārunā. Un atkal, tāpat kā radīšanas stāstā, Jēzus vienkārši runā un dzīvība rodas. Tāpat kā Jēzus radīja sauli un mēnesi, dzīvniekus un cilvēkus, tā arī šeit

Jēzus atkal rada dzīvību. Jēzus augšāmceļas un tādējādi rada no jauna. Turpretī grēks un ļaunums iznīcina, kas ir pretēji radīšanai. Tie iznīcina Dieva radības skaisto un labo.

Tomēr evaņģēlijs ir lieliska vēsts, ka Jēzus ir miris par mums pie krusta, lai mēs iegūtu mūžīgo dzīvību. Viņš tika “uzmodināts no miroņiem, Viņš kā pirmais no mirušajiem.” (1. Kor. 15:20). Pateicoties Viņa augšāmcelšanai, ir iespējama visu pārējo — taisno — augšāmcelšanās mūžīgajai dzīvībai.

Kad Jēzum teica, ka Lācars ir slims, Viņš sacīja mācekļiem: “Šī slimība nav uz nāvi, bet Dievam par godu, lai Dieva Dēls ar to tiktu pagodināts.” (Jņ. 11:4). Lai gan Lācars nomira, tā bija īslaicīga nāve (vismaz tajā brīdī). Jēzus tika pagodināts caur Lācara nāvi, jo visi bija liecinieki Jēzus spēkam dot dzīvību. Jēzus uzvarēja nāvi pie krusta. Līdz ar to Viņš krusta dēļ varēja augšāmcelt citus, pat pirms sava upura. Bībele “Jēra” upuri attiecina uz pašu dzīvības sākumu, jo tā pasludina, ka Jērs ir “kopš pasaules radīšanas nokauts” (Atkl. 13:8). Jēra asinis padarīja augšāmcelšanos iespējamu.

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

1. Cik daudz jūs līdz šim esat uzzinājuši par mirušo stāvokli? Uzrakstiet to. Izvēlieties kādu no ģimenes locekļiem vai draugiem, kam jūs varētu izskaidrot visu, ko līdz šim esat uzzinājuši.
2. Kāpēc ir svarīgi zināt patiesību par nāvi kā miegu? Ja kādam ir grūti iedomāties, ka viņa mirušais radnieks šobrīd neatrodas debesīs, kā jūs varētu viņu mierināt, pastāstot, ka mirušie atpūšas, neko nezinot?
3. Dievs nodarbojas ar pārradīšanu. Augšāmcelšanās ir Dieva pārradīšanas darbība. Lai gan grēks mūs at-rada, Jēzum ir plāns, kā mūs atkal pār-radīt caur augšāmcelšanos. Daži tika augšāmcelti pirms Viņa paša augšāmcelšanās, jo Viņa nāve pie krusta tika piemērota perspektīvā. Ko jums nozīmē tas, ka Dievs pār-rada no jauna?

Viņš mira par mums

Studiju fokuss: *Jesajas 52:13–53:12*

I DAĻA — PĀRSKATS

Kristus aizvietojošā nāve ir galvenā patiesība — kosmiskās dimensijās. Jēzus Kristus ir izpirkuma upuris, jo Viņš ir miris par mūsu grēkiem (*Rom. 3:25; Rom. 4:25; 1. Kor. 15:3; Ebr. 2:17; 1. Jņ. 2:2; 1. Jņ. 4:10*). Vislielākais upuris, kāds jebkad ir bijis, tika upurēts, kad visa universa Ķēniņš nāca uz mūsu grēcīgo pasauli, dzīvoja bez grēka kā cilvēks un mira par mums mūsu vietā. Patiesa kristietība ir vērsta uz krustu (*1. Kor. 2:2*).

Elēna G. Vaita spēcīgi apgalvo: “Kristus upuris kā salīdzinājums par grēku ir lielā patiesība, ap kuru koncentrējas visas pārējās patiesības. Lai to pareizi saprastu un novērtētu, katra Dieva Vārda patiesība, sākot no 1. Mozus grāmatas līdz Atklāsmes grāmatai, ir jāpēta no Golgātas krusta plūstošajā gaismā. Es jūsu priekšā lieku lielo, grandiozo žēlastības un atjaunošanas, glābšanas un izpirkšanas pieminekli — Dieva Dēlu, kas paaugstināts pie krusta. Tam jābūt visu mūsu kalpotāju runu pamatā.” (*Gospel Workers*, 315. lpp.). Viņa piebilst: “Starp visiem kristiešiem, kas apliecina ticību, Septītās dienas adventistiem vajadzētu būt pirmajiem, kas paaugstina Kristu pasaules priekšā.” (*Gospel Workers*, 156. lpp.). Jēzus nāve pie krusta ir pamatakmens, uz kura balstās visa Bībeles mācība.

Jēzus Kristus nāca dažādu iemeslu dēļ: (1) lai izpirktu cilvēci — Viņš piedzima kā cilvēks, lai mirtu par mums (*Mk. 10:45; Jņ. 3:16, 17*); (2) lai atklātu mums Dieva patieso mīlošo raksturu (*Jņ. 1:14; Jņ. 10:28–30; Jņ. 14:6–9*); (3) lai uzvarētu sātānu un atspēkotu viņa nepatiesos apgalvojumus (*Mt. 4:1–11; Jņ. 12:31; 16:11; Ebr. 2:14*); (4) un lai pierādītu, ka pirmais Ādams varēja paklausīt Dievam, kā Kristus savā cilvēcībā perfekti izpildīja visus likumus un dzīvoja bezgrēcīgu, svētu dzīvi (*Ps. 16:10; Lk. 1:35; Jņ. 8:46; Jņ. 14:30; Ap.d. 2:24; 1. Kor. 15:22, 45; 1. Jņ. 3:5*).

II DAĻA — KOMENTĀRS

Cietošais kalps

Jesajas grāmatā ir piecas dziesmas par Kunga Kalpu, kuras zinātnieki ir atzinuši: (1) Jesajas 42:1–9; (2) Jesajas 49:1–7; (3) Jesajas 50:4–9; (4) Jesajas 52:13–53:12; un (5) Jesajas 61:1–3. Šīs poēmas apraksta Jēzus Kristus darbs. Viņš sāka savu publisko kalpošanu ar rakstvietu no Jesajas 61:1, 2, kas runā par Viņa misiju (*skat. Lk 4:16–21*). Tomēr vislabākais un izvērstākais skaidrojums par Kristus nāves nozīmi Bībelē ir Jesajas 53. nodaļa. Dziesmas kodols par Cietošo kalpu, kas iesākas 52. nodaļā un turpinās līdz 53. nodaļai, ir simetriski strukturēts (piecas vārsmas, katrā pa trim pantiem, kurus var apzīmēt šādi):

1. Jesajas 52:13–15 — Mīkla: dziesma iesākas ar mīklu, jo, no vienas puses, šis Kalps ir gudrs un augsti cildens. Bet, no otras puses, Viņš ir sakropļots un citu cilvēku nicināts.
2. Jesajas 53:1–3 — Noraidījums: šie panti norāda uz kalpa pilnīgu pazemojumu. Viņš cieta, tika nicināts, atraidīts un kļuva par “sāpju vīru”.
3. Jesajas 53:4–6 — Salīdzināšana: šis pants ir centrs, kurā ir norādīts visu Kristus ciešanu un nāves iemesls. Jo “Viņš nesa mūsu sērgas un ciešanas”, “mūsu sāpes viņš bija uzkrāvis sev”, “Viņš bija ievainots mūsu pārkāpumu dēļ” un “Tas Kungs uzkrāva visus mūsu grēkus viņam”.

4. Jesajas 53:7–9 — Viņa pakļaušanās: šajos pantos aprakstītas Kristus ciešanas, tiesa, nāve un apbedīšana.
5. Jesajas 53:10–12 — Viņa paaugstināšana: Dziesma sasniedz savu kulmināciju ar Tā augšāmcelšanos, kas bija vainas upuris, ar Viņa labklājību un uzvaru. Viņš attaisnoja daudzus, jo “Viņš nesa daudzus grēkus” un dalījās ar tiem savā laupījumā. Viņa nāve bija brīvprātīga, aizvietojoša un izpērkoša; Viņa triumfālās nāves rezultāti pēc tam tiek attiecināti uz ticīgajiem Viņa aizlūgšanas kalpošanā par viņiem.

Jesajas 53. nodaļa ir Bībeles teksts, ko lasīja etiopiešu einuhs. Evaņģēlists Filips viņam paskaidroja, ka tajā ir ietverta labā vēsts par Jēzu Kristu. Rezultāts bija einuha atgriešanās un kristības (*Ap.d. 8:26–39*).

Krusts — teoloģijas centrs

Paradoksālā kārtā Kristus nāve ir dzīvības garantija, un Viņa nāve mums nes mūžīgo dzīvību (*Jņ. 3:16, 17; Rom. 3:22–26; 1. Jņ. 5:11, 12*). Neviena teorija nevar pilnībā izskaidrot Kristus krusta nāves milzīgo nozīmi. Lai gan mēs varam salikt veselu mozaīku no Viņa nāves iemesliem, šāda aina aptvertu tikai nelielu daļu no krusta milzīgās nozīmes. Krusts atklāj Dieva neizprotamo mīlestību pret grēciniekiem, Viņa taisnīgumu, Viņa patiesību, Viņa svētā rakstura krāšņumu, Viņa likuma nemainīgumu, grēka pretīgo dabu, Viņa valdības drošību, Viņa uzvaru pār grēku, tas atklāj kas ir kas lielajā cīņā, un Kristus galīgo uzvaru pār sātānu un ļaunuma spēkiem.

Šo iemeslu dēļ Kristus nāvei mūsu adventistu teoloģijā ir noteicošā un dominējošā loma. Nekas nevar aizstāt Kristus nāves centrālo un ārkārtīgi svarīgo nozīmi (*Rom. 1:16, 17; Rom. 3:22–26; 1. Kor. 1:30; 1:21; Kol. 1:27, 28*). Tas, kas notika pie krusta, ir nepārspējams, neatkārtojami unikāls un vienreizējs dievišķs pestīšanas akts (*Ebr. 9:28; Ebr. 10:12, 14*), no kura izriet visi pestīšanas labumi, tostarp Kristus starpnieciskā kalpošana par mums šodien. Nekas nevar uzlabot vai papildināt krustu, un neviens neko nevar pievienot Kristus neparastajam upurim par cilvēkiem; glābšana ir pilnīga Viņā (*Rom. 3:21–26; 1. Kor. 1:18, 23, 24; 1. Kor. 2:2; Gal 2:16, 21; Ef. 2:4–10*). Kristus salīdzinošā nāve Golgātā ir kā avots, no kura izplūst visas pārējās svētības, vai, citiem vārdiem sakot, Viņa salīdzinošais upuris ir līdzīgs ozolzīlei, kurā ir viss ozols.

Patiesi, Jēzus salīdzinošais upuris bija perfekts. Elēna G. Vaita skaidro: “Kad Tēvs uzlūkoja sava Dēla upuri, Viņš noliecās tā priekšā, atzīstot tā pilnību. “Pietiek,” Viņš sacīja. “Salīdzināšana ir pabeigta.” (*The Review and Herald*, 1901. gada 24. septembris, uzsvars pievienots.) “Mūsu lielais Augstais Priesteris ir pienesis vienīgo upuri, kam ir jebkāda vērtība mūsu glābšanā. Kad Viņš upurēja sevi pie krusta, tika veikta pilnīga salīdzināšana par cilvēku grēkiem.” (*The Signs of the Times*, 1899. gada 28. jūnijs.)

Jēzus kļuva par grēku un lāstu mūsu labā (*Jes. 53:3–6; 2. Kor. 5:21; Gal. 3:13*), lai mēs varētu dzīvot. Tas, kas tika paveikts pie krusta pirms gandrīz diviem tūkstošiem gadu, tagad ir jāaktualizē, jāpielieto un jāiekļauj mūsu dzīvē, lai mēs tiktu atjaunoti pēc Dieva tēla un iegūtu dzīvības pārpilnību (*Jņ. 10:10*). Kristus ir mūsu Starpnieks un Aizlūdzējs (*1. Tim. 2:6*), jo Viņš ir mūsu Glābējs. Kristus starpnieciskā kalpošana ir Viņa glābjošās rīcības mūsu labā turpinājums un Viņa veikuma mūsu labā pie krusta integrācija. Mums ir vajadzīga Viņa nāve un dzīvība, lai mēs būtu garīgi dzīvi (*Rom. 3:24, 25; Rom. 5:10*). Rauls Dederens uzsver Kristus nāves centrālo lomu: “Lai gan Viņa upuris par grēku tika vienreiz par visām reizēm upurēts pie krusta (*Ebr. 7:27; Ebr. 9:28; Ebr. 10:11–14*), (debesīs) uzņemtais Kristus padara pieejamus visus Viņa salīdzinošā upura labumus.” (“Christ: His Person and Work,” *Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, (Hagerstown, MD: Review and Herald, 2000), 187. lpp.)

Kosmiskā stabilitāte

Krusta dēļ viss universs ir drošs uz mūžību. Cilvēciskā valoda nespēj aprakstīt tā lieliskos un gigantiskos ieguvumus (*Kol 1:19, 20; Kol 2:15; Ef. 1:10; 6:12; Fil 2:9, 10*). Sacelšanās un grēks debesīs nekad vairs neatkārtosies Jēzus Kristus visaugstākā upura dēļ Golgātā.

Elēna G. Vaita atbilstoši paskaidro, ka visa universa labklājība visā mūžībā ir atkarīga no Kristus darba, kas tika paveikts pie krusta: “Ne tikai cilvēki, bet arī eņģeļi piedēvēs Glābējam godu un slavu, jo arī viņi ir nodrošināti tikai ar Dieva Dēla ciešanām. Tieši pateicoties krusta iedarbīgumam, nekritušo pasaulu iedzīvotāji ir pasargāti no atkrišanas. Tieši krusts ir efektīvi atmaskojis sātana maldus un atspēkojis viņa apgalvojumus. Pateicoties Kristus augstākajam varoņdarbam, atdodot savu dzīvību par pasaules grēkiem, pie Viņa tiecas ne tikai tie, kas ir mazgāti ar Viņa asinīm, bet arī svētie eņģeļi.” (Elēna G. Vaita, nepublicēts manuskripts, MS 41, 1892. g.).

“Kad Kristus sauca: “Ir pabeigts,” nekritušās pasaules kļuva drošas. Par tām tika izcīnīta cīņa un gūta uzvara. Turpmāk sātanam vairs nebija vietas universa līdzjūtībā. Viņa izvirzītais arguments, ka pašizliedzība Dievam ir neiespējama un tāpēc tā ir netaisnīgi prasīta no Viņa radītajām saprātīgajām būtnēm, tika uz visiem laikiem atspēkota. Sātana pretenzijas uz visiem laikiem tika noraidītas. Debesu visumam tika nodrošināta mūžīga uzticība.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1901. gada 12. marts, 271. lpp.).

“Eņģeļi pienes Kristum godu un slavu, jo arī viņi nav drošībā, ja vien neskatās uz Dieva Dēla ciešanām. Tieši pateicoties krusta iedarbīgumam, debesu eņģeļi tiek pasargāti no atkrišanas. Bez krusta viņi nebūtu vairāk pasargāti no ļaunuma nekā eņģeļi pirms sātana krišanas.” (Ellen G. White, *The Signs of the Times*, 1889. gada 30. decembris, 345. lpp.).

Krusta zinātne

Elēna G. Vaita apgalvo: “Dieva brīnišķīgās žēlastības nodoms un glābjošās mīlestības noslēpums ir temats, kurā “pat arī eņģeļi kāro ieskatīties”. (1. Pēt. 1:12) Tas būs viņu mācību priekšmets visā bezgalīgajā mūžībā. Ne tikai atpestītajiem, bet arī nekritušajām būtnēm Kristus krusts būs gan zinātne, gan dziesma.” (*Laikmetu Ilgas*, 19., 20. lpp.) (skat. arī *Lielā Cīņa*, 651., 652. lpp.).

Elēna G. Vaita pamāca, lai mēs paši apgūstam krusta zinātni un mācām to saviem jauniešiem: “Dieva mīlestības atklāsmes pret cilvēku koncentrējas krustā. Tā pilno nozīmīgumu mēle nespēj izsacīt, spalva nespēj aprakstīt, cilvēka prāts nespēj apjaust... Mums jānācās un jānāca pestīšanas zinātne, ka Kristus ir sistis krustā mūsu grēku dēļ, Kristus ir augšāmcēlies no nāves, Kristus ir atgriezies Debesīs.” (Ellen G. White, *God's Amazing Grace*, 178. lpp.). “Lai jauniešiem Dieva vārds kļūst par prāta un dvēseles barību. Lai Kristus krusts kļūst par visas izglītības zinātni, par visu mācību un studiju centru.” (Ellen G. White, *The Ministry of Healing*, 460. lpp.).

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

1. Kāda ir sekojošā Elēnas G. Vaitas apgalvojuma nozīme: “Krusta noslēpums skaidro visus citus noslēpumus” (*Lielā Cīņa*, 652. lpp.)?
2. Ja visas mūžības garumā mēs pētīsim glābšanas zinātni un vienmēr atradīsim ko jaunu, ko apbrīnot un kas pārsteidz, ko šis fakts mums saka par Kristus nāves Golgātā nozīmi?
3. Pāvils apgalvo, ka krusts dažiem cilvēkiem ir muļķība, bet citiem — klupšanas akmens. Bet ticīgajiem tas ir “Dieva spēks un Dieva gudrība” (1. Kor. 1:24). Kāpēc, jūsaprāt, Pāvila apgalvojums ir pamatots?

Kristus uzvara pār nāvi

Studiju fokuss: 1. Kor. 15:4–28, 32, 42, 49–56; Kol. 1:17, 18; Atkl. 1:17, 18

I DAĻA — PĀRSKATS

Krusts ir Kristus uzvara pār grēku, nāvi un velnu, un Viņa augšāmcelšanās ir kulminējošais triumfa notikums. Nāve nespēja aizturēt Jēzu, jo Viņš nekad nebija izdarījis grēku un bija bezgrēcīgs visā savā rīcībā. Jēzus nāve ir Viņa sasniegumu augstākā virsotne, tomēr krusts bez augšāmcelšanās kļūtu tikai par skaistu nesavtīgas kalpošanas filozofiju un tam nebūtu nekādas glābjošas nozīmes. Turklāt krusts bez augšāmcelšanās būtu pašupurējošas mīlestības demonstrācija, bet tam nebūtu spēka pārveidot dzīvi un dot izšķirošu risinājumu grēka un nāves problēmai, tas nespētu ticīgajiem nodrošināt mūžīgo dzīvību (*Rom. 3:21–26*).

Kristus augšāmcelšanās ir izšķiroša. Viņa augšāmcelšanās dēļ arī taisnie var tikt augšāmcelti. Viņam ir — un Viņš ir — atslēga, kas atver visus pārējos kapus! Apustulis Pāvils paskaidro šo patiesību par Jēzu: “Viņš ir Savas miesas, proti, draudzes, galva, sākums, pirmdzimtais starp mirušiem, lai starp mirušiem būtu pats pirmais” (*Kol. 1:18*). Kristus ieņem unikālu un neaizstājamu stāvokli un autoritāti, jo Viņš ir Radītājs. Viņš piedzīvoja augšāmcelšanos no mirušajiem visas Trīsvienības sadarbības rezultātā (*Jņ. 10:17, 18; Ap.d. 2:24; Rom. 8:11; Gal. 1:1*). Viņam ir vara uzmodināt cilvēkus no mirušajiem (*Jņ. 11:25*), jo Viņš uzvarēja nāvi. Lai gan daži tika augšāmcelti pirms Viņa, piemēram, Mozus un Lācars, viņi tika augšāmcelti tikai iepriekš paredzot Kristus uzvaru nesošo nāvi (*Ef. 1:4; 1. Pēt. 1:20; Atkl. 13:8*). Kristus pilnīgā dzīve, nāve un augšāmcelšanās ir iemesls jaunai dzīvei visiem, kas Viņam tic. Bez Viņa nāves nav mūžīgās dzīvības. Kā caur Ādamu ienāca nāve, tā caur Jēzu Kristu ienāca “miroņu augšāmcelšanās”, un Viņā “visi tiks dzīvi darīti.” (*1. Kor. 15:21, 22*). Kristus ir “pirmais no aizmigušajiem.” (*1. Kor. 15:20, Jaunais tulkojums*).

II DAĻA — KOMENTĀRS

Kristus ir dzīvs

“Jēzus Kristus ir augšāmcēlies! Viņš ir dzīvs!” Šis pasludinājums noteikti bija pārsteidzošākā un aizraujošākā vēsts, kas tika pasludināta augšāmcelšanās dienā (*Mk. 16:6; Lk. 24:34*). Arī šodien tā joprojām ir visizcilākā evaņģēlija vēsts. Jēzus vairs neatrodas kapā, Viņš ir augšāmcēlies. Nāve nespēja aizturēt Jēzu, jo Viņš bija taisns un nekad nebija grēkojis (*Jņ. 14:30; 2. Kor. 5:21; Ebr. 4:15*). Kristus vairākas reizes mācekļiem pareģoja savu nāvi un augšāmcelšanos, bet viņi to nesaprata, jo Viņa vēsts tiem tolaik bija nesaprotama (*Mt. 16:21; Mk. 8:31, 32; Lk. 18:31–34*). Pēdējo vakariņu laikā ar mācekļiem Jēzus paziņoja, ka Viņš atkal dzīvos, lai gan tiks nodots un mirs: “Es jums saku: Es no šī laika vairs nedzeršu no šiem vīnakoka augļiem līdz tai dienai, kad Es to ar jums no jauna dzeršu Sava Tēva valstībā.” (*Mt. 26:29, sal. ar Mk. 14:25*).

Kad mēs piedalāmies Kunga Vakarēdienā, mēs ar savu dalību tajā arī apliecinām, ka ticam Kristus augšāmcelšanai. Kā saka Pāvils: “Cikkārt jūs no šīs maizes ēdat un no šī biķera dzerat, pasludiniet Tā Kunga nāvi, tiekāms Viņš nāk.” (*1. Kor. 11:26*). Kad cilvēki tiek kristīti, viņi arī apliecina savu ticību Kristus augšāmcelšanai un savu vēlmi dzīvot jaunu dzīvi ticībā: “Mēs visi, kas Jēzus Kristus Vārdā esam kristīti ... mēs līdz ar Viņu kristībā esam aprakti nāvē, lai, tāpat kā Kristus Sava Tēva godības spēkā uzcelts no mirušiem, arī mēs dzīvotu atjaunotā dzīvē.” (*Rom. 6:3, 4*). Tādējādi ar kristīgo kristību tiek pieminēta Kristus nāve, apbedīšana un augšāmcelšanās.

Pēc vairāk nekā 60 gadiem apustulis Jānis satikās ar pagodināto Jēzu. Jēzus parādījās Jānim un sacīja: “Es biju miris un, redzi, Es esmu dzīvs mūžu mūžam.” (*Atkl. 1:18*). Kristietība ir par dzīvību, ko mēs saņemam no Jēzus, jo Viņš ir miris par mums. Viņš var mums dot šo dzīvību, jo Viņš tika augšāmcelts. Tā kā Viņš ir dzīvs, Viņš var piešķirt mums visu, ko Viņš paveica pie krusta, caur savu starpniecisko kalpošanu mūsu labā.

Evanģēlijs saskaņā ar augšāmcelšanos (1. Korintiešiem 15)

Labākais skaidrojums par Jēzus Kristus augšāmcelšanās nozīmi ir izklāstīts 1. vēstules korintiešiem 15. nodaļā, kurā apustulis Pāvils paskaidro, kāpēc Jēzus augšāmcelšanās ir tik svarīga. Vispirms Pāvils sniedz vēsturisku pamatojumu un apgalvo, ka Kristus augšāmcelšanās notikumam ir daudz liecinieku. Ja viņu liecības tiek noraidītas, tad visi, kas liecināja, ka viņiem ir bijusi satikšanās ar Kristu, būtu viltus liecinieki. Kristus parādījās Pēterim, apustuļiem, Jēkabam, 500 mācekļiem un arī pašam Pāvilam (*1. Kor. 15:5-8*).

Tad Pāvils iesaistās teoloģiskā argumentācijā, aizstāvot augšāmcelšanos, un piedāvā vairākus būtiskus jautājumus:

1. Ja nebūtu mirušo augšāmcelšanās, tad arī Jēzus Kristus nebūtu augšāmcēlies (*1. Kor. 15:13, 16*).
2. Ja Kristus nav augšāmcēlies, tad mūsu sludināšana ir veltīga (*1. Kor. 15:14*).
3. Ja Kristus nav augšāmcēlies, tad veltīga ir mūsu ticība (*1. Kor. 15:14*). Grieķu īpašības vārds *kenos* nozīmē arī “bezzēdzīgs” vai “tukšs”. Mūsu ticība zaudē savu saturu un spēku, ja Jēzus joprojām ir miris.
4. Ja Kristus nav augšāmcēlies, tad arī mirušie netiks augšāmcelti (*1. Kor. 15:15*). Pēc nāves nebūs cerības.
5. Ja Kristus nav augšāmcēlies, tad mēs esam viltus liecinieki par Dievu, jo mēs liecinām par to, ka Dievs ir uzmodinājis Kristu (*1. Kor. 15:15*). Tātad, ja Jēzus nav augšāmcēlies no mirušajiem, tad Dieva un Viņa rakstura attēlojums ir izkropļots, un mēs par Viņu sniedzam nepatiesu liecību. Tomēr Tēvs patiesībā uzmodināja Kristu no mirušajiem.
6. Ja Kristus nav augšāmcēlies, tad mūsu ticība ir veltīga. (*1. Kor. 15:17*). Grieķu īpašības vārda *mataios* nozīme ir “bezvērtīgs”. Mūsu ticībai uz Dievu nebūtu nekādas nozīmes mūsu dzīvē.
7. Ja Kristus nav augšāmcēlies, tad nav mūsu grēku piedošanas, un mēs paliekam savos grēkos (*1. Kor. 15:17*). Kā grēcinieki mēs esam pelnījuši tikai nāves sodu.
8. Ja Kristus nav augšāmcēlies, tad nav Kristū mirušo augšāmcelšanās (*1. Kor. 15:18*) un līdz ar to nav mūžīgās dzīvības.
9. Ja Kristus nav augšāmcēlies un ja tikai šajā dzīvē mēs varam cerēt uz Kristu, tad starp visiem cilvēkiem mēs esam visnozēlojamākie (*1. Kor. 15:19*). Pāvils lieto grieķu īpašības vārdu *eleeinos*, kas nozīmē “nozēlojams / nelaimīgs”. Tādējādi, ja mums ir tikai jauka garīga mācība par Jēzu, kas attiecas tikai uz šo zemes dzīvi, tad, pēc Pāvila domām, mēs esam visnozēlojamākie, jo Jēzus tika sist krustā un nomira, un tādēļ nāve, neizbēgami, ir visu galīgais liktenis.
10. Ja mirušie netiek augšāmcelti, tad “ēdīsim un dzersim, jo rīt mēs mirsim.” (*1. Kor. 15:32, ESV*). Tad mūsu dzīves devīzei vajadzētu būt *carpe diem*, lai piedzīvotu vismaz mazliet laimes un prieka.

Tālāk Pāvils sniedz praktisku novērojumu no lauksaimniecības pasaules, lai ilustrētu augšāmcelšanos: “Ko tu sēj, tas netop dzīvs, ja tas nav miris.” (*1. Kor. 15:36*). Sēklai vispirms ir jābūt ieraktai zemē, lai vēlāk radītu jaunu dzīvību lielākā mērogā (t. i., no

sēklas izaugs viss koks). Lai gan mūsu mirstīgais ķermenis nomirs, neiznīcīgais augšāmcelsies no mirušajiem (1. Kor. 15:42) Dieva radošā spēka dēļ. Tad mēs “nesīsim Tā tēlu, kas no debesīm” (1. Kor. 15:49).

Pie Kristus otrās atnākšanas (1. Kor. 15:23) tie, kas guļ pīšļos, tiks augšāmcelti, un “piepeši, acumirkļi” (1. Kor. 15:52) tam, “kas šeit iznīcīgs, jātērpjas neiznīcībā, un tam, kas šeit mirstīgs, jātērpjas nemirstībā.” (1. Kor. 15:53).

“Nāve ir aprīta uzvarā” (1. Kor. 15:54; salīdzini ar Jes. 25:8). Tālāk Pāvils raksta par krāšņo un triumfējošo uzvaras saucieniem (vārds “uzvara” šīs pēdējās nodaļas sadaļā ir lietots trīs reizes): “Kur, nāve, tava uzvara? Kur, elle, tavs dzelonis?” (1. Kor. 15:55). Slava Kungam, jo šī uzvara pār nāvi ir dota visiem ticīgajiem Jēzū Kristū. Cik pateicīgiem mums vajadzētu būt (1. Kor. 15:57).

Pasludinātā cerība

Apustulis Pāvils spēcīgi atgādina pirmajiem kristiešiem par tiem, kas aizgāja mūžībā ticībā, cerot uz Kristus parādīšanos Otrajā atnākšanā. Pāvils mudina tos, kas palikuši, nekrist izmisumā un nezaudēt cerību, jo gan viņiem, gan mums ir cerība: “Mēs gribam, brāļi, lai jūs būtu skaidrībā par tiem, kas aizmiguši, un lai jūs nenodotos skumjām kā tie, kam nav cerības. Jo tāpat, kā mēs ticam, ka Jēzus ir nomiris un augšāmcēlies, Dievs arī aizmigušos caur Jēzu vedīs godībā kopā ar Viņu. To mēs jums sakām, balstoties uz mūsu Kunga vārdu: mēs, kas līdz mūsu Kunga atnākšanai paliksim dzīvi, ne ar ko nebūsim priekšā tiem, kas aizmiguši. Pats Kungs nāks no debesīm, kad Dievs to pavēlēs, atskanot erceņģeļa balsij un Dieva bazūnei: tad pirmie celsies tie, kas ticībā uz Kristu miruši. Pēc tam mēs, dzīvie, kas vēl pāri palikuši, kopā ar viņiem tiksīm aizrauti gaisā padebešos, pretim Tam Kungam. Tā mēs būsim kopā ar To Kungu vienumēr. Iepriecina citu ar šiem vārdiem!” (1. Tes. 4:13–18). Ievērojiet, ka Otrās atnākšanas laikā Jēzus nestaigās pa šo zemi, bet paliks gaisā, kad taisnie mirušie tiks augšāmcelti un dzīvie svētie tiks pārvērsti. Viņi kopā tiks paņemti, lai gaisā satiktu Kungu un būtu kopā ar Viņu mūžīgi.

Tiem, kas mirst Kungā, ne par ko nav jāuztraucas, jo viņi atkal dzīvos. Jānis pasludina: “Svētīgi mirušie, kas mirst iekš Tā Kunga no šā brīža. Tiešām, saka Gars, lai tie atdusas no savām pūlēm, jo viņu darbi tos pavada.” (Atkl. 14:13).

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

1. Kāpēc Jēzus augšāmcelšanās ir tik svarīga? Kā būtu, ja Viņš būtu tikai miris par mums un tikai parādījies, kā dzīvot paklausībā, nesavtīgā kalpošanā un mīlestībā?
2. Kā kristību iestādījums svin Kristus augšāmcelšanos?
3. Kas no teoloģiskā skatu punkta ir svarīgāks: Jēzus Kristus lūgšana Ģetzemanē, Viņa nāve pie krusta Golgātā vai Viņa augšāmcelšanās? Kas bija un ir visas Kristus rīcības centrs un kāpēc?

Jaunās derības cerība

Studiju fokuss: *Korintiešiem 15:20*

I DAĻA — PĀRSKATS

Jaunās Derības pantos par augšāmcelšanos no mirušajiem, neatkarīgi no tā, vai tos ir sarakstījis Pāvils un citi apustuļi, vai tie nāk no paša Jēzus, nekas nav teikts par nemirstīgām dvēselēm vai gariem, kas jau atrodas debesīs. Jaunās derības cerība ir saistīta ar augšāmcelšanos un Otro atnākšanu.

Šajā stundā minētās sekojošas rakstvietas saistībā ar mirušo stāvokli:

- *Ebr. 11:39, 40:* ticības varoņi nesaņem savu debesu atlīdzību, kamēr mēs nesaņemam savu.
- *1. Jāņa 5:11, 12:* šī rakstvieta māca, ka tikai tiem, kas ir Kristū, ir mūžīgā dzīvība. Tādēļ secinājums ir skaidrs: mēs neesam apveltīti ar nemirstīgām “dvēselēm”, jo mūžīgo dzīvību saņems tikai tie, kas izvēlējušies Kristu.
- *1. Korintiešiem 15:12–19:* mūsu cerība uz mūžīgo dzīvību un augšāmcelšanos izriet no Jēzus augšāmcelšanās. Ja mēs tajā laikā necelsimies augšā, tas nozīmē, ka Kristus nav augšāmcelies. Ja tā ir taisnība, tad mēs visi mirstam un paliekam miruši mūžīgi.
- *Jāņa 14:1–3:* Jēzus apsoliya, ka sagatavos mums vietu un atgriezīsies pēc mums. Šis apsoliījums nebūtu vajadzīgs, ja mēs jau būtu debesīs.
- *Jņ. 6:35–54:* Jēzus četras reizes saka, ka Viņš uzmodinās cilvēkus pastarā dienā. Ja cilvēki tiks augšāmcelti, tad viņiem pēc nāves ir jāatgriežas dzīvībā, kas izslēdz to, ka viņi dzīvotu kaut kur citur kā dvēseles/gari.
- *1. Tes. 4:13–18:* Dievs uzmodinās mirušos ticīgos, un viņus sagaidīs tie, kas tobrīd būs dzīvi. Beidzamai augšāmcelšanai nebūtu nozīmes, ja dvēseles jau būtu debesīs.
- *1. Korintiešiem 15:51–55:* “noslēpums” ir taisno dzīvo pārvēršana Otrās atnākšanas laikā. Mirušo augšāmcelšanās un dzīvo taisno pārvēršana notiek vienlaicīgi.

II DAĻA — KOMENTĀRS

Aplūkosim tuvāk 1. Korintiešiem 15. nodaļu, jo divi no šajā stundā aplūkotajiem pantiem ir no šīs nodaļas. 15. nodaļā ir daudz informācijas par Jēzus augšāmcelšanos, par mūsu augšāmcelšanos un par to, kā mēs visi tiksim pārveidoti un saņemsim nemirstīgas miesas Otrās atnākšanas brīdī (1. Kor. 15:35–44). Pat tad mēs varēsim iemantot nemirstību tikai pateicoties Dieva uzturošajam spēkam. “Nāves neesamība nenozīmē, ka cilvēka dzīve būs neatkarīga no Dieva, jo tikai Viņam vienīgajam piemīt neaizgūta, iedzimta nemirstība (1. Tim. 6:16). Pagodinātie cilvēki turpinās būt atkarīgi no Radītāja, lai nodrošinātu savu dzīvību.” — Roy E. Gane, “At-one-ment Forever in God’s New Heaven and New Earth,” *Salvation: Contours of Adventist Soteriology*, edited by Martin F. Hanna, Darius W. Jankiewicz, and John W. Reeve (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2018), 254. lpp.

Atklāsmes grāmatas 22. nodaļā pieminētā dzīvības upe un dzīvības koks parāda, ka cilvēki vienmēr būs atkarīgi no dzīvības Avota, Dieva. Viņš arī būs viņu gaisma

(Atkl. 22:5), lai gan tas nenozīmē, ka nebūs saules un mēness. Tas, ka cilvēki ēdīs augļus no koka un dzers ūdeni no upes, liecina, ka cilvēki tiks augšāmcelti miesīgā formā, nevis vienkārši būs bezķermeniski gari. Cilvēki tiks augšāmcelti, "lai mūžīgi dzīvotu miesīgā veidolā, nevis ar tagadējo dabisko/nedvēselisko (grieķu *psuchikos*) ķermeni (*soma*), kas sabrūk un mirst, bet ar ķermeni (*soma*), kas ir nemirstīgs, jo ir garīgs (*pneumatikos*, 1. Kor. 15:44; sal. kontekstu ar 42.–43., 45.–54. pantu). Ķermenis tiek pārvērsts (52. p.), bet cilvēks nekļūst par bezķermenisku garu." (Gane, "At-one-ment Forever in God's New Heaven and New Earth," in *Salvation: Contours of Adventist Soteriology*), 254. lpp.

1. Korintiešiem 15

1. vēstules korintiešiem 15. nodaļā Pāvils pievēršas maldīgajam uzskatam, ka nākotnē nepastāv miesas augšāmcelšanās. Šis malds izriet no hellēnisma gnostiķu ticības nemirstīgai dvēselei, ko daži vai daudzi Korintas ticīgie droši vien bija pieņēmuši. Pāvils apgalvo, ka ticīgo miesas augšāmcelšanās noliegšana ir Jēzus miesas augšāmcelšanās noliegšana. Ja cilvēki netiks miesīgi augšāmcelti, tad ir skaidrs, ka arī Jēzus nav augšāmcēlies (1. Kor. 15:12–19). Un, ja tas ir tā, tad mums vajadzētu būt visnožēlojamākiem cilvēkiem, jo ticējām meliem, un līdz ar to nevienam no mums netiks piedoti grēki. Tāpēc ne tiem, kas vēl ir dzīvi, ne tiem, kas jau miruši, nav cerības uz mūžīgo dzīvi.

Tā vietā par Jēzu ir teikts, ka viņš ir "pirmais auglis" no tiem, kas ir aizmiguši (miruši). "Jo, kā Ādamā visi mirst, tāpat arī Kristū visi tiks dzīvi darīti. Bet ikviens savā kārtā: Kristus kā pirmie augļi, pēc tam, kad viņš nāks, tie, kas pieder viņam." (1. Kor. 15:22, 23, NIV). Metafora nāk no pirmās ražas. Tāpat kā vispirms nāca pirmie augļi/produkti, kas vēstīja, ka drīzumā sekos visa raža, tā arī Kristus bija pirmais, un tad nāks raža. Raža būs visi tie, kas "pieder Viņam".

Grieķu vārds "pirmie augļi" ir *aparche*, un vispirms kārtām tas nozīmē "pirmie augļi", tad "proporcionāla dāvana" no ienākumiem (pateicības upuris), vai, treškārt, tas varētu nozīmēt "ziedojums/upuris". Israēlieši "pirmos augļus", pirmo ražu, piensēja templī, un priesteris to šūpoja Kunga priekšā. Visas šīs darbības notika (jūdu) nisāna mēneša 16. dienā un tās atgādināja par pilnas ražas apsolījumu.

Interesanti, ka Jēzus augšāmcēlās nisāna 16. dienā. Tāpēc Viņš kalpoja kā ķīla, pirmais kūlītis, pirmie augļi visu ticīgo, kuri kādu dienu tiks augšāmcelti, pilnai pļaujai. Taču ir svarīgi ievērot, ka raža parādās tikai "kad viņš atkal atnāks". Tātad nav nevienas ražas, kas fiziski jau būtu debesīs, izņemot tos, par kuriem ir teikts, ka viņi ir augšāmcelti vai paņemti tieši uz debesīm, kā Ēnohs, Elija un Mozus, un tos, kuri tika augšāmcelti no mirušajiem Kristus augšāmcelšanās laikā (Mat. 27:52). Jēzus "atjaunotā dzīve" (Rom. 6:4) norāda uz visu ticīgo jauno dzīvi un augšāmcelšanos.

Lai gan Pāvils teica, ka "Kristū visi tiks dzīvi darīti", viņš nekādā ziņā nedomā, ka visiem tiks dāvāta mūžīgā dzīvība. Pāvils neticēja vispārējai pestīšanai (Rom. 2:5–12, Ef. 5:6, 2. Tes. 1:6–10) un skaidri norāda, ka tie, kas tiks augšāmcelti Otrajā atnākšanā, ir tie, kas ir "Kristū". Pāvils savās vēstulēs lieto frāzi "Kristū", lai apzīmētu ciešas attiecības un vienotību starp ticīgo un Jēzu. Pāvils uzsver, ka Kristus augšāmcelšanās paveica vairāk nekā Viņa paša atgriešanās dzīvē. Kristus augšāmcelšanās ir nodrošinājusi mūžīgo dzīvību visiem, kas ir praktizējuši ticību Viņam.

"Un tad nāk gals" (1. Kor. 15:24). Galu raksturo "katras valdības, varas un spēka" iznīcināšana, kas attiecas uz sātana valdībām un varām. Pāvils lieto terminus *vara* un *spēki*, lai apzīmētu cilvēcisko varu un dēmoniskos spēkus (Rom. 13:1–3, Ef. 1:21, Ef. 6:12). Otrajā atnākšanā satanam tiks izpildīts dievišķais sods, tāpat visiem, kas viņam pieder un ir izvēlējušies iet ļaunuma un iznīcības ceļu. Pāvils piebilst: "Kā pēdējais ienaidnieks tiks iznīcināta nāve." (1. Kor. 15:26). Šī iznīcināšana notiks tikai pēc tūkstošgades (Atkl. 20:1–10), kad ļaunie tiks atdzīvināti un tiks parādīts, ka Dievs ir

taisnīgs, iznīcinot ļaunumu. Pēc tam viņi ies bojā pēdējā ugunī. Šis uguns ir mūžīga, jo tās rezultāti ir mūžīgi. No šīs nāves nav atgriešanās.

Pēc tam, kad Pāvils paskaidro, ka patiesībā augšāmcēlšanās brīdī tiks augšāmcelta miesa, un izmanto metaforu par sētu sēklu, kas izaug par dzīvu augu, pat ja tā tikusi aprakta zemē, viņš turpina, ka augšāmceltā miesa būs jauna miesa (*1. Kor. 15:35–41*). Sēkla neatgādina vai neizskatās pēc auga, par kādu tā izaug, un tomēr sēkla tiek pārvērsta par augu. Tāpat arī mēs saņemsim jaunus ķermeņus.

Šajā vietā Pāvils uzsver četras atšķirības, kuras var sagaidīt saistībā ar taisno mirušo augšāmcēlšanos. Pirmkārt, pašlaik mūsu miesa ir pakļauta bojā ejai — tā ir pakļauta slimībām un nāvei, bet tā kļūs neiznīcīga. Otrkārt, no negoda mēs nonāksim pagodinātā miesā — negods, jo esam grēcīgi, bet augšāmceltā miesa nenesīs grēka ierobežojumus, tā būs pilnīga. Treškārt, mūsu miesas ir vājas, jo grēks ietekmē visu, arī mūsu spēju pretoties grēkam, taču mūsu miesas tiks augšāmceltas spēkā. Visbeidzot, dabiskā miesa tiks pārveidota par garīgo miesu.

Turpmākajos pantos Pāvils paskaidro atšķirību starp dabisko un garīgo miesu. Pirmkārt, mēs nedrīkstam domāt, ka Pāvils vēlas teikt, ka tikai dabiskā miesa ir īsta miesa, bet ne garīgā miesa tikai tāpēc, ka garīgā miesa būs brīva no grēka lāsta. Dabisko miesu mēs mantojam no Ādama pēc grēkā krišanas (ar tādiem ierobežojumiem kā slimības, izsalkums, sāpes, nogurums un nāve), savukārt garīgā miesa nāk caur Jēzu. “Pirmais cilvēks, Ādams, kļuva par dzīvu dvēseli, — pēdējais Ādams par dzīvu darītāju Garu.” (*1. Kor. 15:45*). Ādamam tika dota dzīvība, bet Kristus dod dzīvību. Kristus ne tikai pasīvi saņēma dzīvību, Viņš dāvā mūžīgo dzīvību ikvienam, kas uzticas Viņam. Miesa, kas tiks dota ticīgajiem, ir garīga, debesu miesa, kas nozīmē, ka tā ir apveltīta ar Kristus garīgo dabu, nevis cilvēka grēcīgo dabu.

Pēc šī paskaidrojuma Pāvils iepazīstina lasītājus ar “noslēpumu”, kas ir mācība par to, ka “visi tiksīm pārvērsti” (*1. Kor. 15:51*). Otrajā atnākšanas reizē tie, kas tiks pacelti mākoņos kopā ar Jēzu, sastāvēs no divām grupām no zemes: tiem, kas ir miruši, un tiem, kas vēl ir dzīvi. “Pārvēršana” nozīmēs mirušo Kristū miesīgu augšāmcēlšanos un taisno dzīvo miesīgu pārvēršanu. Abas grupas pārvērtīsies no mirstīgām par nemirstīgām “piepeši, acumirkli, pēdējai bazūnei atskanot.” (*1. Kor. 15:52*).

Nāve zaudēs savu dzeloni un uzvaru (*1. Kor. 15:55*). Grēks izraisa nāvi. Tā ir nāvējoša inde. Bet Kristus krusta nāves un Viņa augšāmcēlšanās dēļ Viņš ir izcīnījis uzvaru pār grēku un nāvi. Mums ir drošs mūžīgās dzīves apsolījums, pārveidota debesu miesa, kā arī grēka un nāves beigas, jo Kristus tika piecelts no mirušiem.

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

1. Kāda cerība 1. vēstulē korintiešiem 15. nodaļā ir atrodama tieši jums? Kādi panti jūs uzrunā un kāpēc?
2. Jēzus bija ražas pirmais auglis, kas mūs pārlicina par realitāti, ka būs vēl viena ticīgo raža, kuri tiks augšāmcelti. Otrās atnākšanas laikā ticīgie tiks augšāmcelti un uzņemti debesīs. Ko jūs ar nepacietību gaidāt Kristus otrās atnākšanas laikā? Satikt Jēzu? Satikt savus tuviniekus? Uzzināt par to, kas notika aizkulisēs? Citas lietas? Dalieties savās cerībās un ilgās ar klasi.
3. Otrajā atnākšanas reizē mēs visi tiksīm pārvērsti. Mūsu bojāejai pakļautie un mirstīgie ķermeņi tiks pārvērsti par neiznīcīgiem un nemirstīgiem. Vai mūsu raksturu attīstība tagad ir svarīga nākotnei? Paskaidrojiet. Kā apziņa, ka kādu dienu mēs tiksīm augšāmcelti, palīdz jums izdarīt labākas izvēles dzīvē jau tagad?

Pretrunīgas rakstvietas?

Studiju fokuss: *Lūkas ev. 16:19–31*

I DAĻA — PĀRSKATS

Šajā stundā tiek aplūkotas Bībeles rakstvietas, kuras daži uzskata par tādām, kas apliecina dvēseles nemirstību un/vai mūžīgi degošas elles pastāvēšanu. Tās ir sekojošas rakstvietas:

1. *Lūkas 16:19–31*: līdzība par bagāto vīru un nabadzīgo Lācaru. Lai gan daži apgalvo, ka šī līdzība ir burtisks pēcnāves dzīves apraksts, dziļāka konteksta izpēte parāda, ka Jēzus izmantoja šo līdzību, lai (a) parādītu, ka bagātība negarantē debesis, un (b) aicinātu cilvēkus paklausīt Rakstiem.
2. *Lūkas 23:43*: Jēzus saka zaglim pie krusta: “Šodien tu būsi ar Mani paradīzē.” (*Lk. 23:43*). Salīdzinot ar citiem pantiem, kuros Jēzus saka, ka augšāmcelšanās svētdienā Viņš vēl nav aizgājis pie Dieva (*Jņ. 20:17*), un Viņa teikto, ka mēs būsim kopā ar Viņu pēc tam, kad Viņš atgriezīsies pēc mums (*Jņ. 14:1–3*), ir skaidrs, ka Jēzus nesola, ka Viņš un zaglis satiksies debesīs tieši tajā dienā. Drīzāk zaglis būs debesīs pēc augšāmcelšanās. Viss Kristus teikums to pasaka skaidri: “Patiesi Es tev saku šodien: tu būsi ar Mani paradīzē.”
3. *Filipiešiem 1:21–24* un *1. Tes. 4:13–18*: Pāvils saka, ka viņš gaida, kad būs “kopā ar To Kungu”, bet viņš vienkārši neskaita laiku, kas pagājis no viņa nāves līdz augšāmcelšanās brīdim.
4. *1. Pētera 3:13–20*: Kristus sludināšana “gariem cietumā ... Noas dienās” nenozīmē, ka Jēzus personīgi nodeva vēsti nepaklausīgajiem pirmsplūdu pasaules cilvēkiem ellē, bet gan nozīmē brīdinājumu par grēka cietumu, par ko caur Noasu runāja Dieva Gars.
5. *Atklāsmes 6:9–11*: mocekļu dvēseles, kas sauc par taisnību zem dedzināmā altāra, neattiecas uz burtiskām dvēselēm; tās ir simbols tiem, kas tika nogalināti par uzticību Dievam.

II DAĻA — KOMENTĀRS

Aplūkosim nedaudz dziļāk divus šajā stundā pētāmos pantus: (1) par bagāto vīru un Lācaru (*Lk. 16:19–31*) un (2) par mocekļu dvēselēm, kas kliež pēc atriebības (*Atkl. 6:9–11*).

Bagātnieks un Lācars (*Lk. 16:19–31*)

Jēzus stāstīja stāstu par bagātnieku un Lācaru, lai parādītu, cik nopietnas ir mūsu dzīves laikā izdarītās izvēles. Jēzus nestāstīja šo stāstu, lai sniegtu mums informāciju par dzīvi pēc nāves. Tas, vai mēs šeit izvēlamies uzticēties Kristum vai nē, pēc nāves nevar tikt mainīts (*Ebr. 9:27*).

Turklāt līdzība norāda, ka ja cilvēkamnerūp, lai viņu mācītu Svētie Raksti, tad pat redzot kādu atgriežamies no mirušajiem, tas viņu nepārlicinās ticēt. Citiem vārdiem sakot, ja cilvēkam ir pieeja Svētajiem Rakstiem un viņš tomēr nesaskaņo savu uzvedību ar tiem, tad, pat ja kāds pie viņiem atnāktu ar ziņām par šausmīgu elli, tam tik un tā nebūtu nekādas nozīmes. Jēzus skaidri norāda, ka cilvēka sirds ir vai nu atvērta Dievam, vai arī tā ir nocietināta, un tikai šī cilvēka attieksme vai sirds maigums pret Dievu ved uz grēku

nožēlu un izmainītu dzīvi (*Ec. 36:26, 27*). Mums nav attaisnojuma, jo mums visiem ir vajadzīgi Svētie Raksti, kas stāsta par Dievu (*Lk. 16:29–31*).

Nekas šīs līdzības kontekstā neliecina, ka Jēzus šeit runāja par mirušo stāvokli.

Tā vietā iepriekšējā Rakstu fragmentā Jēzus sludina par savtīgumu, negodīgu peļņu un namturību, galvenokārt pievēršot uzmanību naudas lietošanai. Tad Viņš pāriet uz stāstu par bagāto vīru un Lācaru, uzsverot, ka bagātība negarantē laimīgu mūžību debesīs. Citiem vārdiem sakot, mūžīgā dzīve ir balstīta uz Kristus pestīšanas darba pieņemšanu mūsu labā. Mozus un pravieši norādīja uz Mesiju.

Daži ir iebilduši, ka šo stāstu nevajadzētu saukt par līdzību, jo tas sākas ar vārdiem “Bija kāds bagāts vīrs”, tā vietā, lai precizētu, ka tā ir līdzība. Taču šis iebildums nav pamatots, jo ir arī citas līdzības, kas sākas tieši tāpat, piemēram, iepriekšējā līdzība, kas sākas ar to pašu frāzi “Bija bagāts cilvēks” (*Lk. 16:1*).

Arī stāsta detaļas atspēko domu, ka tas ir burtisks degošas elles apraksts. Pirmkārt, būtu neiespējami, ka cilvēks, kurš tiek sadedzināts dzīvs, varētu justies atsvaidzināts, ja viņa mēle tiktu atvēsināta ar ūdenī iemērkto pirkstu. Turklāt nelielais attālums starp debesīm un “elli” neļautu nevienam izbaudīt laiku debesīs, ja viņš jebkurā brīdī varētu sarunāties ar sev tuvu esošu mīļoto cilvēku, kurš deg mūžīgi. Atklāsmes grāmatas apsolījums, ka debesīs vairs nebūs sāpju, bēdu un asaru, nekad netiktu piepildīts (*Atkl. 21:4*).

Mēs varam būt pateicīgi, ka šī līdzība neatspoguļo realitāti. Mēs kalpojam Dievam, kurš nevienu nemoka mūžīgi. Rojs Geins uzskaita trīs galvenās problēmas, kas saistītas ar mūžīgi degošu elli:

“1. Vai Dievs baros ar dzīvības koka augļiem ļaunos, lai uzturētu viņus dzīvus ellē? Ja tā, tad tas būtu pretrunā ar Bībeles mācību, ka tiesības uz šiem augļiem ir tikai tiem, kas ir glābti (*Atkl. 22:14*). Padomājiet par 1. Mozus grāmatas 3. nodaļu, kur Dievs liedza grēciniekiem Ādamam un Ievai pieeju dzīvības kokam tieši tādēļ, lai neļautu viņiem dzīvot mūžīgi (22.–24. p.) un tā rezultātā viņi nomira (*1. Moz. 5:5 par Ādama nāvi*).

“2. ‘Uguns ezers’, kas Atklāsmes grāmatas 20. nodaļā iznīcina ļaunos, aptver plašu zemes virsmu ap Jauno Jeruzālemi (*Atkl. 20:8–10*). Atklāsmes grāmatā 21.–22. nodaļā nav nekādu norāžu, ka izkausētais ‘ezers’ paliek kā pastāvīga Jaunās zemes sastāvdaļa.

“3. Tie, kas tiek iemesti “uguns jūrā”, cieš “otro nāvi”, kas ir pēdējā nāve (*Atkl. 20:14, 15; Atkl. 21:8*). Tāpēc viņi mirst, viņi neturpina mūžīgi dzīvot elles postā.” (Roy E. Gane, “At-one-ment Forever in God’s New Heaven and New Earth,” *Salvation: Contours of Adventist Soteriology*), 255., 256. lpp.

Mocekļu dvēseles (*Atkl. 6:9–11*)

Ņemot vērā atsaucē uz “nokautajiem” un “asinīm”, šeit apskatītais altāris drīzāk ir dedzināmo upuru altāris, nevis vīraka altāris. Tā kā zem altāra tika izlietas dzīvnieku asinis, svēto asinis tādējādi tika simboliski pienestas Dievam kā upuris. Svētie zem altāra mira dēļ uzticības, liecinot par evaņģēliju. Lai gan viņu nāve ir tragēdija, tomēr tā ir arī triumsfs, jo viņi mira Kristū (*Atkl. 14:13*).

“Dvēseles” brēc nevis pēc atriebības, bet gan pēc likumīga taisnīguma. “Dievam tiek lūgts veikt juridisku procesu, kura rezultātā tiktu pasludināts spriedums, kas attaisnotu Viņa nomocītos svētos.” (Joel N. Musvosvi, *Vengeance in the Apocalypse*, Andrews University Seminary Doctoral Dissertation Series 17 (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 1993), 232. lpp.) Svētie tika netaisnīgi vajāti un mira, jo bija uzticīgi Dievam un dedzīgi centās sludināt evaņģēliju. Attaisnošana, pēc kuras viņi brēc, ir viņu pašu attaisnošana, bet arī, un tas ir vissvarīgāk, lai Dieva raksturs tiktu parādīts kā patiess, svēts un taisnīgs.

Ir vairāki iemesli, kādēļ šie svētie nebūtu jāuztver kā burtiskas “dvēseles”, kas brēc uz Dievu, bet gan kā simboliska svēto asiņu, kas klieudz pēc taisnīguma, reprezentācija.

Pirmkārt, ir zīmīgi, ka dedzināmo upuru altāris atradās tempļa ārējā pagalmā, jo, kā norāda Ranko Stefanovičs, tas nozīmē, ka “šeit attēlotā aina notiek nevis debesu templī, bet gan uz zemes.” (*Revelation of Jesus Christ: Commentary on the Book of Revelation*, 2nd ed., (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2009), 244. lpp.) Tādējādi ārējais pagalms simbolizē zemi. Tāpēc “nokauto dvēseles” klieudz no zemes un tāpēc tās nevar būt “dzīvie” gari debesīs.

Otrkārt, pēc tam, kad svētajiem tiek dotas baltas drēbes, kas simbolizē Kristus taisnību, mocekļiem tiek teikts, lai viņi “atdusas vēl īsu laiku”, kamēr būs pilns viņu darba biedru un viņu brāļu skaits, kas vēl tiks nokauti kā viņi paši (*Atkl. 6:11*). Burtiski viņiem ir teikts “vēl nedaudz atpūsties”. Vārds “atpūsties” ir *anapauo*, un tas tiek tulkots kā “atpūsties, atsvaidzināties, apstāties vai pat nomirt”. Tas ir lietots arī Atklāsmes grāmatā 14:13: “Svētīgi mirušie, kas mirst iekš Tā Kunga no šā brīža. Tiešām, saka Gars, lai tie atdusas no savām pūlēm, jo viņu darbi tos pavada.” Šī grupa atkal parādīsies, kad viņi tiks atdzīvināti otrās atnākšanas laikā: “Un redzēju to dvēseles, kas Jēzus liecības un Dieva vārda dēļ noslepkavoti, ... tie kļuva dzīvi un valdīja kopā ar Kristu tūkstoš gadu.” (*Atkl. 20:4*). Ir skaidrs, ka šajā brīdī viņi “atdzīvojas”. Tobrīd viņi nebija dzīvas dvēseles/gari, citādi šis apgalvojums nebūtu vajadzīgs. Tādējādi apraksts par to, lai viņi vēl kādu laiku “atdusas”, apvienojumā ar jēdzienu “miegs”, kas visā Bībelē tiek lietots attiecībā uz nāvi, liek lasītājam saprast, ka svētajiem, kam nocirstas galvas, bija jāpaliek kapos vēl nedaudz ilgāk, tas ir, līdz Kristus otrajai atnākšanai.

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

1. Tā kā stāsta par bagāto vīru un Lācaru galvenā doma ir turēties pie Rakstu mācībām un ļaut tām mainīt mūsu dzīvi, par ko jums vajadzētu ļaut Dievam runāt ar jums? Vai tas ir par materiālo lietu un bagātību uzkrāšanu un dzīvošanu greznībā kā bagātnieks, vai arī par kaut ko pavisam citu? Varbūt par savtīgumu citos veidos? Par alkatība pēc tā, kas ir citiem, nevis apmierinātību? Par domāšana, ka mans viedoklis un mana attieksme ir vispareizākā? Kurā jūsu dzīves jomā jums ir nepieciešams Dieva pārveidojošais spēks? Veltiet laiku, lai lūgšanā to uzticētu Dievam.
2. Mēs nevēlamies mirt kā mocekļi. Tomēr Jēzus teica: “Kas savu dzīvību manto, tas to zaudēs, bet, kas savu dzīvību zaudē Manis dēļ, tas to iemantos.” (*Mt. 10:39*). Mēs varam tik ļoti uztraukties par savas dzīvības zaudēšanu, ka aizmirstam savu misiju stāstīt citiem par Jēzu. Kā mēs varam saglabāt šo misiju pirmajā vietā?
3. Ko mēs varam iemācīties par atšķirību starp brēcienu pēc cilvēciskas atriebības un saucienu pēc Dieva, lai tas īstenotu dievišķo taisnīgumu? Kā mēs varam atstāt vairāk lietas Dieva rokās un uzticēties Viņam, ka Viņš parūpēsies par situāciju mūsu dzīvē?

Elles liesmas

Studiju fokuss: *Jesajas 66:23, 24; Daniēla 12:2*

I DAĻA — PĀRSKATS

Taisno un ļauno cilvēku mūžīgais liktenis ir aprakstīts krasā pretstatā viens otram. Pirmā grupa saņem mūžīgo dzīvību, bet otra grupa piedzīvos sāpīgu Dieva nosodījuma tiesu un tiks pilnībā iznīcināta. Lielie meli par mūžīgo sodu un par bezdievīgo mūžīgajām ciešanām ellē ir balstīti uz sātānisko maldināšanu, kas izpaudās Ēdenes dārzā: “Jūs noteikti nemirsit.” (*1. Moz. 3:4, NKJV*).

Sātana meli liecina par nebiblisku mācību par dvēseles nemirstību. Pamatojoties uz pirmajiem meliem, ka nepaklausība nenesīs nāvi, tiek konstruēts vēl viens malds: kad tu mirsti, mirst tikai tava miesa, nevis tavs gars. Tādējādi, ja kādam ir nemirstīga dvēsele jeb gars, kas nevar nomirt, grēcinieks tiks mūžīgi Dieva sodīts mokošā elles ugunī. Šis briesmīgi negatīvais uzskats attēlo Dievu kā briesmoni un tirānu. Cits safabricēts un ļoti populārs uzskats maldina cilvēkus, dodot viņiem viltus cerību, ka pēc nāves viņi iziet cauri šķīstīšanas un pilnveidošanās procesam, kas beidzas ar to, ka viņi tiek izglābti un saņem mūžīgo dzīvi paradīzē. Šie meli noņem atbildību par personīgo rīcību šajā dzīvē.

II DAĻA — KOMENTĀRS

Dažādi viedokļi par sodu ellē

Kristietībā konkurē trīs uzskati par mūžīgām elles liesmām:

1. *Tradicionālistu uzskats: elles uguns, kas moka mūžīgi un nepārtraukti.* Elle eksistē kā reāla vieta kaut kur pazemē, kur reāla uguns mūžīgi mocīs nemirstīgās dvēseles. Saskaņā ar šo uzskatu bezdievīgo apzinātās ciešanas iestājas uzreiz pēc nāves un ilgst visu mūžību.
2. *Nosacītības jeb anihilacionistu uzskats: pastarā tiesā uguns ezers neatgriezeniski un pilnībā iznīcina ļaundarus, ļaunos eņģeļus un velnu.* Cilvēki pēc savas būtības nav nemirstīgi, un viņiem nepiemīt nemirstīgas dvēseles. Kā grēcinieki viņi ir nolemti mūžīgai nāvei, ja vien nepieņem Jēzu Kristu par savu personīgo Glābēju. Nemirstība ir atkarīga no Dieva žēlastības saņemšanas un ticības Jēzum (*Jņ. 3:16, Jņ. 5:24, Rom. 3:21–31, Ef. 2:1–10*). Elle nav vieta, kur ļaunās dvēseles vai gari nonāk uzreiz pēc nāves, bet gan tiek saprasta kā “uguns ezers”, kurā ļaundari tiks pilnībā iznīcināti cilvēces vēstures beigās (*Mal. 4:1; Mt. 25:41; 2. Tes. 1:6–10; Atkl. 20:9, 10, 14, 15*). Šī uguns, kas sagatavota velnam un kritušajiem eņģeļiem, iznīcinās tos kopā ar bezdievīgajiem pēdējā jeb izpildtiesā. Uguns sekas ir galīgas. Neviens nevar apdzēst liesmas, kamēr tās veic savu darbu. Ugunij ir mūžīgas sekas un tā sasniegs savu mērķi — ļaunuma, grēka, nāves, ļaundaru, dumpīgo eņģeļu un paša sātana iznīcināšanu. Rezultāts ir aprakstīts kā “otrā nāve” no kuras nav glābšanās vai iespēju izbēgt; otrā nāve ir pilnīga ļaunuma iznīcināšana.
3. *Atjaunotāju jeb universālistu uzskats: elles uguns galu galā attīra un glābj ikvienu.* Universālisti apgalvo, ka galu galā tiks glābti visi cilvēki, ieskaitot ļaundarus, ļaunos eņģeļus un sātānu, jo elles uguns viņus attīrīs. Šī izpratne balstās uz atziņu, ka pēc nāves nemirstīgā dvēsele nevar uzreiz nokļūt debesīs, bet cietīs Dieva tiesas ugunī. Šī uguns viņus pakāpeniski attīrīs un tad kādā brīdī nākotnē (precīzs brīdis būs atkarīgs no indivīda reakcijas uz šo attīrīšanās procesu) visi beidzot tiks glābti. Šo trīs dažādo uzskatu izvērtējumu skatiet: Jirí Moskala, “The Current Theological

Problemātiskie izteicieni

Ir daži sarežģīti Bībeles izteicieni, kas attiecas uz doktrīnu par elli, kuri ir jāpaskaidro, jo to nozīme bieži tiek izrauta no konteksta:

1. Tārpi nemirs (Jes. 66:24).

Kā mums jāsaprot Bībeles frāze: “Tārpi [ebreju *to la'im*], kas tos [bezdievīgos mirušos] ēdīs, nemirs” (NIV)? Jesajas 65. un 66. nodaļas kontekstā ļaunie ir tie, kas nekalpo Kungam un ir sacēlušies pret Viņu (*Jes. 66:3*), un kurus, visbeidzot, “Tas Kungs tiesās ar uguni” (*Jes. 66:16*). Pirmkārt, apraksts ir fizisks. Šie ļaundari ir redzami, un viņiem ir fiziski ķermeņi. Tārpi neuzglūn mirušo dvēselēm jeb nemateriāliem gariem. Otrkārt, Bībeles teksts nekur nenorāda, ka šie tārpi būtu apveltīti ar nemirstību. Tārpi nesaņem mūžīgās dzīvības dāvanu. Attiecībā uz viņiem nav veikts nevies dievišķs brīnums. Treškārt, šis tēls par tārpiem, kas apēd ļaundaru mirušos ķermeņus, ir tāda pati metafora kā tēls par uguni, kas neizdzisīs.

2. “Viņu uguns neizdzisīs” (Jes. 66:24, ESV).

“Viņi izies ārā un skatīs mirušo miesas, kas atkrituši no Manis, jo viņu tārps nemirs, viņu uguns neizdzisīs un tie būs par biedinājumu visai miesai.” (*Skat. arī Jes. 66:15, 17*). Izdzēst uguni nozīmē to apdzēst, neļaut sadegt līdz galam vai apturēt to, pirms tā ir paveikusi savu uzdevumu. Tādējādi uguns, kas “neizdzisīs”, nozīmē, ka uguns nav nodzēsta, jo nav spēka, kas spētu to apturēt no tā, ko uguns dabiski sasniedz — pilnīgu iznīcību. Ugunij nevar pretoties vai to noraidīt. Tādējādi tēlu nozīme ir kristālskaidra: šiem mirušajiem nav iespēju atkal kļūt dzīviem. Sods nekrietnajiem ir galīgs un tas nozīmē, ka Dieva iznīcinošais spriedums netiks apturēts, līdz nebūs sasniegts pilnīgs piepildījums. No šīs galīgās nāves nav iespējams izbēgt. Neviens nevar glābt bezdievīgos no šī briesmīgā gala. Nav iespējama nekāda atgriezeniskā virzība. Sods ir galīgs, un iznīcība ir pilnīga. Tā netiks pārtraukta, līdz miesas iznīks pavisam; tādējādi bezdievīgo galīgais liktenis ir neatgriezenisks un galīgs. Barijs Vebs (Barry Webb) par Jesajas 66:24 secina: “Šajā situācijā šķiet, ka tas drīzāk attēlo iznīcināšanu, nevis mūžīgas mokas. Ķermeņi ir miruši.” (*The Message of Isaiah: On Eagles' Wings* (Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 1996), 251. lpp.)

Pravietis Jesaja skaidro Edomas galīgo un pilnīgo iznīcināšanu un apraksta to ar pazīstamajiem terminiem par uguni, kas iznīcinās Edomu. Uguns degs dienu un nakti, “neizdzisīs”, “mūžīgi kūpēs tās dūmi”, un tā pārvērtīsies par “degošu darvu” (*Jes. 34:9, 10*). Šie tēli vēlāk tiek pārņemti un skaidri pielietoti Atklāsmes grāmatā 14:10, 11 un Atklāsmes grāmatā 20:10 vietās, kas ir pilnas simbolisma. Šī valoda ir metaforiska, un tā norāda uz Dieva spriedumu par neatgriezenisku un pilnīgu iznīcību. Tāpat arī Ecēhiēls saka: “Tā saka Dievs Tas Kungs: Es iedezināšu uguni tevī, un tā aprīs visus tavus zaļos un visus sausos kokus, lokanās liesmu mēles neapdzisīs, un visiem cilvēkiem no dienvidiem līdz ziemeļiem būs jāsadedg. Tad visa miesa atzīs, ka Es, Tas Kungs, iedezināju uguni, kas deg un nav nodzēšama.” (*Ec. 21:3, 4 [autora izcēlums]; skat. Jer. 7:20*).

Ralfs Boulzs (Ralph Bowles) savu Atklāsmes grāmatas 14:11 skaidrojumu noslēdz šādi: “Tradicionālais šī panta elementu lasījums izlaiž apvērsto paralēlisko struktūru, kas redzama Atklāsmes grāmatas 14:9–11. Kad šī hiastiskā struktūra tiek saskatīta, redzams, ka teksta jēga nesniedz apstiprinājumu ‘mūžīgajām mocībām’. Drīzāk šis teksts labi iederas uz nosacījumiem balstītās nemirstības interpretācijā. Šis viedoklis uzskata, ka beigās Dievs pilnībā nodos visus savus pretiniekus tiesai, kuras rezultāts būs absolūta iznīcināšana un izžušana.” (Ralph G. Bowles, “Does Revelation 14:11 Teach

Eternal Torment? Examining a Proof-text on Hell," *Evangelical Quarterly* 73, no. 1 (January 2001), 36. lpp.)

Uguns, kas tiek saprasta kā Dieva tiesa, nozīmē, ka šādas uguns sekas ir mūžīgas, un ļaunumam nav atgriešanās iespējas. Ļaunuma liktenis visu mūžību būs Dieva kontrolē, tas nekad neatgriezīsies otrreiz, ir mūžam uzvarēts un vairs nav. Tā iznīcināšana ir pilnīga. Dievs brīnumainā veidā neuzturēs mūžīgo uguni un nekādā veidā īpašā mūžīgā formā neuzturēs ļaundarus, kritušos eņģeļus un velnu, lai tos sodītu mūžīgi. Šis maldinājums ir ļoti spekulatīva pieeja Bībeles mācībai par dievišķās tiesas izpildi. Kā pirms Lucifera sacelšanās pret Dievu debesīs valdīja pilnīga harmonija, tā arī tad, kad ļaunums visās tā izpausmēs tiks iznīcināts, atkal valdīs pilnīga harmonija.

3. Mūžīgi, mūžīgs

Vārds "mūžīgi" jeb "mūžīgs" (ebreji *'olam*) Svētajos Rakstos ir ļoti nosacīts. Tam ir trīs dažādas iespējamās nozīmes. Tas var attiekties uz (1) mūžību ar sākumu un beigām (piemēram, vergi 2. Moz. 21:6 [NIV šajā kontekstā pareizi tulko *'olam kā uz mūžu*], priesterība 2. Moz. 40:6, priesterība 2. Moz. 15; 4. Mozus 25:13); (2) mūžība ar sākumu, bet bez beigām (visu izpirkto mūžīgā dzīve; skat. Marka 10:30; Jāņa 3:16, 36; Jāņa 5:24); un, visbeidzot, (3) mūžība bez sākuma un bez beigām (pieder tikai pašam Dievam; skat. 1. Tim. 6:16, sal. ar 5. Moz. 33:27). Vienmēr teksta konteksts nosaka precīzu termina *mūžīgs* nozīmi. Dievticīgajiem nemirstība ir dota kā dāvana caur Kristu Jēzu (Jņ. 11:26; Kol. 3:3, 4).

4. Vārds "nīcinājums" Daniēla 12:2

"Un daudzi no tiem, kas dus zemes pīšļos, uzmodīsies: citi mūžīgai dzīvībai, citi mūžīgam negodam un kaunam." (*Dan. 12:2*). Vārds *negods* (ebreju valodā *dera'on* — riebums, pretīgums, nepatika, nīcinājums) ebreju Bībelē ir lietots tikai *Dan. 12:2* un *Jes. 66:24*. Šī vārda nozīmi sniedz konteksts — teksti runā par nosodījumu saistībā ar tiesu un augšāmcelšanos. Daniēls runā par mūžīgo nosodījumu un kaunu ļaundariem, un Jesaja skaidro, ka ļaundari tiks iznīcināti, jo neviens nevar apturēt rijošo uguni piepildīt tai paredzēto iznīcināšanas mērķi. Dumpīgie, grēkus nenožēlojošie ļaudis ir nolemti mūžīgai neesamībai, bet taisnajiem tiek dāvāta mūžīgā dzīvība.

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

1. Kāda ir atšķirība starp populāro priekšstatu par elli un bībelisko uguns ezera ainojumu? Vai uguns ezers ir kaut kas reāls, vai tikai poētisks runas veids? Pārrunājiet.
2. Kā vienkāršā valodā izskaidrot klasei, ka cilvēki uzreiz pēc nāves nenonāk ellē vai debesīs (vai šķīstītavā)? Kā šī informācija var būt laba vēsts?
3. Vai mēs varam izvairīties no elles liesmām? Kāpēc jā vai kāpēc nē? Ja jā, paskaidrojiet, kā Dievs padara šo iespēju mūsu dzīvē reālu.

Gala laika maldi

Studiju fokuss: *Efeziešiem 6:11*

I DAĻA — PĀRSKATS

Mūsu pasaule arvien vairāk pieņem pārdabiskās parādības. Iespējams, mēs visi pazīstam kādu, kurš ir pieminējis, ka ir komunicējis ar mirušu radnieku, piedalījies seansā (mirušo izsaukšanā) vai pat jau bērnībā spēlējies ar Vidža (ang. *Ouija*) garu izsaukšanas dēli. Dažos Amerikas Savienoto Valstu apģērbu veikalos var atrast grāmatas ar mistisku tematiku vai taro kārtis (spēļu kārtis, ko izmanto, lai uzzinātu par kāda cilvēka pagātņi, tagadni vai nākotni), kas, šķiet, ir tikpat izplatītas kā grāmatas par jebkuru citu tēmu. Ja tās apvieno ar populārajiem plašsaziņas līdzekļiem, kas regulāri šovos un filmās attēlo “dvēseles” vai saziņu ar mirušajiem, nav pārsteidzoši, ka šādas spiritisma izpausmes ir kļuvušas “normālas”.

Misticisms, stāsti par nāves tuvumā piedzīvotiem pārdzīvojumiem (NTP), ticība reinkarnācijai, nekromantija, senču pielūgšana un spiritisms — tas viss veicina šādu lietu normalizēšanos mūsu sabiedrībā un neskaidriību par pēcnāves dzīvi. Taču Dievs pret visu, kas saistīts ar spiritismu, izturas ļoti nopietni, un Bībele mūs ārkārtīgi stingri brīdina par šādām praksēm, jo tās ir sātana maldināšana. Atklāsmes grāmata papildina iepriekš atrodamos brīdinājumus par to, ka laika beigās sātana maldinošais darbs tikai pieaugs (*skat. īpaši Atkl. 9:5, 6, 10, 11, 19; Atkl. 12:9; Atkl. 16:13, 14*). Tādēļ ir ārkārtīgi svarīgi, lai mums būtu ieroči pret šādu maldināšanu. Mums ir jābūt balstītiem Dieva Vārdā un piepildītiem ar Svēto Garu, lai turētos pie patiesības un neiekristu sātana shēmās.

II DAĻA — KOMENTĀRS

Šajā nodarbībā mēs pievērsīsimies tam, ko mēs varam darīt, lai pasargātu sevi no velna shēmām. Turklāt mēs iedziļināsimies vēstules efeziešiem 6. nodaļā un Pāvila akcentētajā Dieva dotajā apbruņojumā.

Dieva apbruņojums (Ef. 6:10–18)

Pāvils vēstulē efeziešiem izmanto vairākas metaforas par baznīcu/draudzi. Pirmkārt, viņš baznīcu nosauc par Dieva templi (*Ef. 2:19–22*). Baznīca ir ēka, kas ir Dieva mājoklis Svētā Gara personā. Otrkārt, draudze ir Kristus miesa (*Ef. 4:1–16*), kurā mums ir jāstrādā kopā, katram veicot savu daļu, lai mēs varētu augt Kristū. Treškārt, draudze ir Kristus līgava (*Ef. 5:25–27*), un Kristus ir līgavainis, kas sagatavo to Sev (Viņš ir tas, kas darbojas katrā no mums, pārveidojot un pārvēršot). Pēdējā Pāvila metafora ir par draudzi kā armiju (*Ef. 6:10–17*). Šī armija ir labi sagatavota cīņai.

Pāvils iesāk, iedrošinot ticīgos: “Topiet stipri savā Kungā un Viņa varenajā spēkā” (*Ef. 6:10*). Pirmais vārds “stiprs” ir *endunamoo*, kura pamatnozīme ir “spēt” kaut ko darīt vai “būt spējīgam” kaut ko darīt. Tādējādi Pāvils mudina ticīgos ticēt, ka viņiem ir nepieciešamais spēks, lai darītu to, kas jādara garīgajā cīņā, kas notiek mūsu pasaulē. Viņiem šis spēks ir, pateicoties Kristus “varenam spēkam”.

Pēc šī pamudinājuma Pāvils liek ticīgajiem bruņoties ar visiem Dieva ieročiem (*Ef. 6:11*). Pāvils izmanto Vecās derības kaujas runu stilu (*5. Moz. 20:2–4, 2. Ķēn. 20:13–19, 2. Ķēn. 32:6–8*), lai iedvesmotu un motivētu ticīgos uzticēties tam, ko Dievs var izdarīt. Taču Pāvils precīzē, ka pilnas bruņas ir paredzētas, “lai jūs varētu pretī stāties velna viltībām” (*Ef. 6:11*). Vārds, kas apzīmē viltības, ir *methodeia*. Šis vārds Jaunajā derībā ir lietots tikai vēl vienu reizi — vēstules efeziešiem 4. nodaļā: “Tad mēs vairs nebūsim

mazgadīgi bērni, kas cilvēku viltus spēlē, viņu viltīgas [*methodeia*] rīcības piekrāpti, tiek šurpu turpu svaidīti, padodamies katram mācības vējam.” (*Ef. 4:14*). Šajā rakstvietā Pāvils pretstata mūsu izaugsmi draudzes vienotībā, ticībā un Dieva atziņā pret to, ka esam kā mazi bērni, kurus pievelk viss, kas izklausās labi, bet patiesībā nāk no sātana. Apustulis Pāvils arī brīdina ticīgos būt modriem, “lai sātans mūs nepieviltu; jo viņa nodomi mums labi zināmi” (*2. Kor. 2:11*).

Velna maldināšana ir reāla un bīstama, un tā ir klātesoša visos laikmetos. Tomēr Atklāsmes grāmatā ir teikts, ka čūska ir nikna un dusmu pilna, jo “velns nonācis pie jums lielās dūsmās, zinādams, ka tam maz laika atlicis.” (*Atkl. 12:12*). Tāpēc ir loģiski, ka, jo tuvāk mēs tuvojāmies laikmeta beigām, jo niknāks, izmisušāks un arī aizņemtāks kļūst sātans. Pāvils savās vēstulēs bieži lieto vārdu “stāvēt/pastāvēt” (*Rom. 14:4; 1. Kor. 16:13; Fil. 1:27; Fil. 4:1; 1. Tes. 3:7, 8*) un aicina ticīgos stāvēt stingri un droši. Šajā fragmentā Pāvils četras reizes lieto vārdu “stāvēt” (*Ef. 6:11, 13, 14*). Viņš to atkārtoti atkal un atkal, lai uzsvērtu, ka mācekļiem jāstāv Kristū. Lai viņi spētu stingri stāties preti velna iecerēm, viņiem ir jāapbruņojas ar Dieva bruņojumu.

Interesanti, ka Pāvils nesaka, ka ticīgajiem ir jācīnās pret velnu, bet gan — jāstāv stingri. Kāpēc? Tāpēc, ka Dievs ir Tas, kas cīnās. Patiesībā Dievs jau ir izcīnījis uzvaru pie krusta caur augšāmcelšanos, tādēļ galīgā uzvara pēc Viņa atgriešanās jau ir nodrošināta. Mums ir tikai apņēmīgi jāstāv un jāturas pie Dieva un Viņa Vārda.

Pāvils turpina, norādot, ka mēs cīnāmies nevis pret miesu un asinīm, bet gan pret tumsības varām (*Ef. 6:12*). Vārds “cīņa” ir no vārda *pale*, kas nozīmē “cīnīšanās” vai “konflikts”. Interesanti, ka šis vārds Jaunajā derībā sastopams tikai vienu reizi — tieši šeit. Mēs varam maldīgi domāt, ka mūsu cīņa ir ar cilvēkiem, bet patiesībā tā ir cīņa ar sātana spēkiem. Kosmiskais konflikts ir pret visiem sātanskajiem spēkiem, kas tiek aprakstīti ar dažādiem terminiem, iespējams, lai parādītu, cik liels ir šis drauds.

Tā kā mēs neredzam neredzamo pasauli, mūs var viegli ieaijāt, lai mēs aizmirstu, ka ienaidnieks un viņa pretestība Dievam vispār pastāv. Taču Pāvils nav naivs attiecībā uz cīņu starp labo un ļauno. Savas kalpošanas laikā viņš ar to ir saskāries daudzas reizes, sātans gadiem ilgi ir mēģinājis viņu iznīcināt. Tā rezultātā Pāvils nokļuva kuģa katastrofā, tika sist, nomētāts ar akmeņiem un izdzīts no pilsētām, un daudz kas no tā notika vairākkārt. Pāvils norāda, ka pret viņu bija noskaņoti ne tikai cilvēki, bet aiz opozīcijas bija kāds spēks. Un tomēr Dievs turpināja dot viņam spēku turpināt iesākto, un tādējādi viņa vēlme sludināt Vārdu nemazinājās.

Bruņu uzvilšana ir metafora, kas apzīmē turēšanos pie dažādiem Dieva Vārda aspektiem un paļāvību uz Dievu. Šī metafora balstās uz romiešu karavīra bruņojumu. Patiesības josta (*Ef. 6:14*), kas apjoztā ap vidukli, mums atgādina par to, cik svarīgi ir satvert patiesību un to neatlaist, “lai mēs kļūtu patiesības līdzdarbinieki” (*3. Jņ. 8, NIV*). Taisnības krūšu bruņām (*Ef. 6:14*) vajadzētu likt mums domāt par to, ko Kristus ir darījis mūsu labā, jo mūs sedz Viņa taisnība — jo mēs nevaram izgatavot paši savējo. Kristus ir Tas, kas pārveido mūs ar savu klātbūtni. Par mūsu apaviem var kalpot mūsu gatavība nest miera evaņģēliju (*Ef. 6:15*). Šis ir vienīgais gadījums visā Bībelē, kur evaņģēlijs tiek saukts par miera evaņģēliju. Evaņģēlijs, labā vēsts par Jēzu, nes mieru tiem, kas pieņem Jēzu savā dzīvē. Pāvils mums saka, lai mēs ne tikai paši pieņemtu evaņģēliju, bet arī nestu to visur, kur vien mēs ejam, un piedāvātu tā cerību citiem. Ticības vairogs (*Ef. 6:16*) kalpo, lai nodzēstu ļaunā bultas.

Velns zina, kur mērķēt katrā no mūsu raksturiem, lai liktu mums paklupt un krist — kādam tie ir nepatīkami vārdi, citam alkohols vai sekss. Bet vairoga paņemšana nozīmē pateikt “nē” šaubām, grēkam un kārdinājumam, jo mēs paļaujamies, ka Dievam ir mums nepieciešamais spēks. Viņš ir apsolījis, ka tad, kad mēs esam vāji, Viņš ir stiprs (*2. Kor. 12:10*). Pestīšanas bruņu cepure (*Ef. 6:17*) mums atgādina par mūžīgās dzīvības

cerību Kristus upura un augšāmcelšanās dēļ. Glābšanas pārlicība uztur mūsu prātus mierā. Visbeidzot, Gara zobens (*Ef. 6:17*), kas ir Dieva Vārds, parāda mūsu nepieciešamību pēc Rakstiem kā ieroča, ko lietojam pret velna iecerēm. Tāpēc Bībeles pantu iegaumēšana ir ļoti svarīga. Ja mēs vienā rokā turam ticības vairogu, bet otrā — Dieva Vārdu (zobenu), tad mums nav brīvu roku, kurās paņemt atreibību, ļaunprātību, strupas atbildes, amoralitāti, neētisku uzvedību, kārdinājumu, iekāri, naidu vai viltību. Ja vien mēs izmantotu ticību un Vārdu kā savus ieročus, mēs tik bieži nekristu izmisumā un nomāktībā.

Pāvils noslēdz šo rakstvietas fragmentu, sakot, lai mēs lūdzamies vienmēr un lūdzamies Garā (*Ef. 6:18*). Ja nevēlamies krist sātana slazdos, tad mums ir jālūdz. Mums ir jālūdz pēc Svētā Gara, mums ir jālūdz pēc spēka izturēt, mums ir jālūdz pēc spēka pret kārdinājumiem, mums ir jālūdz pēc gudrības, lai pieņemtu lēmumus kopā ar Dievu, mums ir jālūdz pēc mīlestības pret cilvēkiem, mums ir jālūdz pēc lielākas ticību, mums ir jālūdz pēc drosmes runāt par Kristu. Sātans vēlas mūs nobiedēt vai aizvilināt no Dieva ar jautrības, sajūsmas un brīvības solījumiem, taču Dievs vēlas mūs sagatavot, lai mēs stāvētu Kristū, jo patiesa brīvība un laime nāk tikai no Dieva..

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

1. Kādai lietai tavā dzīvē tev ir nepieciešams spēks, lai iestātos par vai pret to? Vai jums ir nepieciešams iestāties par kādu vai kaut ko, vai būt drosmīgākiem, sludinot Kristu? Lūdziet Dieva bruņas pār sevi, nosaucot katru elementu un lūdzot, lai Dievs jūs ar tām apsedz. Mēģiniet to lūgt katru dienu vienu mēnesi, lai redzētu, kādu atšķirību tas radīs jūsu dzīvē.
2. Padomājiet par kādu, kuru jūs personīgi pazīstat un kurš cīnās pret sātana plāniem. Veltiet laiku, lai lūgtu Dieva bruņas viņam vai viņai. Vēlreiz uzskaitiet katru bruņojuma elementu un lūdziet, lai Dievs to uzliek šim cilvēkam, lai viņa vai viņas prāts un sirds tiktu mainīta un būtu pasargāta no velna uzbrukumiem.

Bībeliskais pasaules uzskats

Studiju fokuss: *1. Mozus 2:7, Lūkas 2:52, Romiešiem 8:4–14, 1. Korintiešiem 2:16, Filipiešiem 2:5*

I DAĻA — PĀRSKATS

Bībeliskais pasaules uzskats ir pretstats grieķu duālisma filozofijai, kas uzskata, ka ķermenis ir slikts, bet gars — labs. Duālisms apgalvo, ka mirstīgā ķermenī ir ieslodzīta mūžīgā dvēsele, kas tiks atbrīvota katra cilvēka nāves brīdī un no tā brīža viņš vai viņa dzīvos mūžīgi.

Šis uzskats ir pretrunā ar skaidro Bībeles mācību, kurā Dievs visu ir radījis ļoti labu, tostarp arī mūsu miesas. Mēs esam radīti atkarīgi no Dieva, tādējādi mēs esam radīti bez iedzimtas nemirstības. Dzīvība nav mūsos, bet ir mums dota no ārpusē, un, tā kā mēs dzīvojam ciešās attiecībās ar Dievu, šī dzīvība tiek uzturēta mūžīgi. Dievs radīja cilvēkus kā dzīvas dvēseles (*1. Moz. 2:7*). Nemirstība nav mūsos, bet gan pastāvīgi tiek mums sniegta no paša Kunga, kas ir ārējs Avots.

Bībeliskais pasaules uzskats par cilvēka dabu ir visu mūsu eksistences aspektu vienotība — proti, fiziskā, garīgā/intelektuālā, emocionālā, gribas, garīgā un sociālā — proti, aspektu, kas nepastāv atsevišķi vai neatkarīgi viens no otra. Radītājs Dievs visu ir apvienojis brīnišķīgā un nedalītā vienotībā, un visam ir jātop Dieva svētītam (*1. Tes. 5:23*). Kad cilvēks nomirst, nevienā no šiem aspektiem nav nekādas aktivitātes (*Sal.māc. 9:5, 6*).

Mūsu būtība ir vienots veselums un Dievs vēlas mainīt mūsu būtību. Lai panāktu šo pārveidi, Viņš uzrunā mūs. Elēna G. Vaita uzsver, ka Kungs sazinās ar mums caur mūsu smadzenēm: “Smadzeņu nervi, kas saistīti ar visu organismu, ir vienīgais vidutājs, caur kuru Debesis var sazināties ar cilvēku un iespaidot viņa visapslēptākās dzīvības norises.” (*Liecības draudzei, 2. sējums, 347. lpp.*). Lai saprastu Viņa Vārdu, ir ļoti svarīgi, lai mums būtu Kristus prāts. Kad Dieva Vārds mājo mūsos un pastāvīgi mūs vada, tad mūsu prāts var tikt pārveidots Svētā Gara spēkā. “Izprast Dieva Vārdu mēs spējam vienīgi tad, ja to apgaismo Gars, kas Vārdu devis.” (Elēna G. Vaita, *Ceļš pie Kristus, 109. lpp.*) Pāvils paskaidro: “Netopiet šai pasaulei līdzīgi, bet pārvērtieties, atjaunodamies savā garā, lai pareizi saprastu, kas ir Dieva griba: to, kas ir labs, tīkams un pilnīgs.” (*Rom. 12:2*).

II DAĻA — KOMENTĀRS

Dzīve saskaņā ar Garu

Mūsu dzīves garīgā dimensija ir ārkārtīgi svarīga un tā ir pareizi jākopj. Lai palīdzētu mums izprast un uzņemt šo uzdevumu, apustulis Pāvils krasi pretnostata dzīvi saskaņā ar miesu un dzīvi saskaņā ar Garu (*Rom. 8:4–6*). Miesa un Gars ir pretstatā — cilvēka miesīgā daba pretstatā garīgajai dabai, ko atjauno Svētais Gars (*Rom. 8:9–11*). Mūsu garīgās dzīves izkopšana prasa pievērst uzmanību visiem mūsu eksistences aspektiem, tostarp mūsu attieksmei un motīviem. Mums ir jāizvēlas starp Dievu un Viņa vērtībām vai grēku un sevi, ar ko mēs apmierinām miesas kārības, piemēram, iekāri, alkatību, skaudību, dusmas, lepnumu un dominēšanu. Pāvils apliecina, ka tos, kuri ļauj Dievam mainīt viņus, kuri tiecas pēc Gara lietām, uz to, kas ir augšā (*Kol. 3:2*), vada Gars. Šie ticīgie ir Dieva bērni (*Rom. 8:5, 14*). Ecēhiēls runā par izvēli — vai nu dzīvot ar akmens sirdi, vai ar miesas sirdi (*Ec. 36:26*), t.i., būt jūtīgiem pret Dieva balsi, gataviem

mainīties un atvērtiem palīdzēt cilvēkiem, kas nonākuši nelaimē. Tikai debesu Ķirurgs var veiksmīgi veikt šo cilvēka sirds transplantāciju.

Miesas fiziskais aspekts

Cilvēki ir miesa (1. Moz. 6:3); tie ir arī putekļi, kas ņemti no zemes, un putekļos tie atgriezīsies (1. Moz. 3:19). Šī aksioma nozīmē, ka mēs esam trausli un mirstīgi. Tomēr Pāvils mudina ticīgos būt piepildītiem ar Garu, lai kalpotu un slavētu Dievu savā miesā: “Jeb vai jūs nezināt, ka jūsu miesa ir Svētā Gara mājoklis, kas ir jūsos un ko jūs esat saņēmuši no Dieva, un ka jūs nepiederat sev pašiem? Jo jūs esat dārgi atpirkti. Tad nu pagodiniet Dievu ar savu miesu!” (1. Kor. 6:19, 20). Pāvils arī paskaidro, kādam jābūt mūsu dzīves mērķim: “Tāpēc, vai ēdat vai dzerat, visu to dariet Dievam par godu.” (1. Kor. 10:31).

Dvēsele/sirds — emocionālie, intelektuālie un gribas aspekti

Ebreju Bībelē sirds jēdziens ir uzsvērts daudzos pantos. Dievs apgalvo, ka Viņš pārveidos cilvēku sirdis ar savu mācību, žēlastību un Garu: “Es iedēstīšu Savu bauslību viņos pašos, Es to rakstīšu viņu sirdīs.” (Jer. 31:33, ESV). “Es jums došu Savu Garu un jūs vadīšu, ka jūs staigāsiet Manos likumos un sargāsiet un pildīsiet Manas tiesas.” (Ec. 36:27). Bībelē sirds simbolizē ne tikai fizisku orgānu, kas sūknē asinis — tā simbolizē emociju vietu, vietu, kur mēs pieņemam lēmumus, kur jūtam un domājam. Tā simbolizē mūsu iekšējo dzīvi — mūsu dzīves motīvus, mērķus un vēlmes.

Sociālais aspekts

Mēs esam radīti kā sociālas būtnes, neviens cilvēks nav izolēta sala pats sev. Mēs esam radīti ar šo sociālo dimensiju. Sociālā dzīve ir ļoti svarīgs mūsu eksistences aspekts un, lai mūsu dzīvē būtu veselīgs līdzsvars, mums ir jākopj jēgpilnas attiecības ar citiem cilvēkiem un jākalpo cits citam, kā to darīja Kristus (Mt. 20:28). Tas labi izpaudās Jēzus bērnībā — kā Viņš attīstījās un vispusīgi pieauga: “Jēzus pieņēmas gudrībā, augumā un piemīlībā pie Dieva un cilvēkiem.” (Lk. 2:52, ESV). Kristus dzīve bija līdzsvarā, jo visi Viņa personības aspekti — mentālie, fiziskie, garīgie un sociālā dimensija — attīstījās pilnīgā harmonijā.

Kristus prāts

Apustulis Pāvils skaidri norāda, ka katram ticīgajam ir jābūt garīgai personībai. Mums var būt Kristus prāts tikai tad, ja mēs garīgās lietas izprotam garīgi un mūs vada Dieva Gars (Rom. 8:14). “Jo kas ir atzinis Tā Kunga prātu, lai Viņam varētu dot padomu? Bet mums ir Kristus prāts.” (1. Kor. 2:16). Šādā veidā mēs varam gūt ieskatu Dieva prātā, lai varētu iepazīt Viņa domāšanu.

“Savā starpā turiet tādu pat prātu, kāds ir arī Kristū Jēzū” (Fil. 2:5). Jaunajā starptautiskajā versijā šī frāze ir tulkota šādi: “Esiet ar tādu pašu domāšanas veidu kā Kristus Jēzus” (Fil. 2:5, NIV). Jaunajā dzīvajā tulkojumā un dažos citos tulkojumos šis termins ir pareizi izskaidrots kā attieksme: “Jums jābūt tādai pašai attieksmei, kāda bija Kristum Jēzum” (NLT). Mums ir jādomā saskaņā ar Dieva domāšanas veidu. Jēzus norāja Pēteri par viņa “zemes” domāšanas veidu: “Tu nedomā tā, kā Dievs domā, bet kā cilvēki domā.” (Mt. 16:23, GW).

Antropoloģiskie pētījumi un neirozinātne

Nesenie pētījumi teoloģiskajā antropoloģijā sniedz izcilus jaunus ieskatus par visa cilvēka mirstīgumu. Pētījumi apstiprina Bībeles mācību. Deivids P. Guši apgalvo: “Atšķirībā no grieķu priekšstata, ka ķermenis sairst, bet mūsu patība aizlido uz debesīm, bībeliskā (īpaši jūdu) izpratne, šķiet, neparedz šādu atšķirtu ķermeņa un dvēseles vai gara eksistenci. Kad mēs mirstam, mēs mirstam viss kopā.” (David P. Gushee, *Only*

Human: Christian Reflections on the Journey Toward Wholeness (San Francisco, CA: Jossey-Bass, 2005) 49. lpp.)

Nensija Mērfija aplūko mūsu eksistences fiziskās un attiecību funkcijas kopā, kā arī uzsver cilvēka morālo atbildību. Dvēseles vietā viņa lieto jēdzienu *pats* (angl. *self*): “Termins *pats* psiholoģijā un filozofijā tiek lietots dažādos veidos. Šajā gadījumā runa nav par to, ko nozīmē *būt* pašam. Drīzāk runa ir par to, vai var būt *patības* jēdziens.” (Nancey Murphy, “Nonreductive Physicalism,” in *In Search of the Soul: Four Views of the Mind-Body Problem*, ed. Joel B. Green and Stuart L. Palmer (Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 2005), 124. lpp.) Mērfija apgalvo, ka cilvēks ir fiziska būtne un ka “smadzenes ir tās, kas veic to funkciju, kas kādreiz tika piedēvēts prātam vai dvēselei” (*In Search of the Soul: Four Views of the Mind-Body Problem*, 132. lpp.). Kāds satriecošs apstiprinājums tam, ko apgalvoja Elēna G. Vaita (skat. citātu Pārskatā).

Džoels Grīns, izmantojot savu neirozinātnes un Bībeles studiju pieredzi, apgalvo, ka mums ir nepieciešama labāka izpratne par Bībeles antropoloģiju. Viņš aizstāv biblisko holistisko skatījumu uz cilvēci. Viņš uzsver, ka cilvēks ir vienots veselums un viņam nepiemīt ontoloģiski atšķirīga dvēsele, tāpēc viņš pamatoti noliedz, ka pēc fiziskās nāves dvēsele dzīvo “starpstāvoklī”. (Joel Green, *Body, Soul, and Human Life: The Nature of Humanity in the Bible* (Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2008), 177.–180.) Grīns savu pētījumu noslēdz ar augšāmcelšanās cerību un pārliecinoši paziņo: “Nekas radītājā cilvēkā nav nemirstīgs pēc būtības. Augšāmcelšanās un iemiesotā pēcnāves dzīve ir Dieva darbs, dievišķa dāvana.” (*Body, Soul, and Human Life*, 175. lpp.)

F. F. Brūss (F. Bruce) atbilstoši paziņo: “Bibliskajā izpratnē nemirstība pēc savas būtības ir vienīgi Dievam, pārējiem tā pieder tikai tad, ja Dievs to dod. Arī attiecībā uz cilvēkiem nemirstība Bībelē ir attiecināta uz ķermeni, nevis dvēseli.

“Mūsu rietumu kultūrā domāšanu un valodu par nemirstību lielā mērā ir formējusi Platona doktrīna par dvēseles nemirstību. Taču jebkurš mēģinājums apvienot Platona doktrīnu ar Bībeles mācību var novest tikai pie sajukuma. Jo Platons ar nemirstību nedomāja to, ko ar to domā Bībeles autori, un tas, ko Platons domāja ar dvēseli, nav tas, ko Bībeles autori domā ar dvēseli.

“Kristietim nemirstības cerība ir saistīta ar Kristus augšāmcelšanos.” (“Foreword,” in George Wisbrock, *Death and the Soul* (Oakbrook, IL: ZOE-Life Books, 1990), i. lpp.)

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

1. Iedomājieties, ka jūsu draugs ir sarūgtināts, vīlies un nomākts. Kā jūs varat palīdzēt viņam vai viņai iegūt pārliecību par dzīvi un cerību?
2. Individuālisms, egocentrisms un savtīgums nogalina visas jēgpilnas attiecības, kas balstās uz uzticību un upurēšanos. Kā jūs varat veidot nozīmīgu sociālo dzīvi ar apkārtējiem cilvēkiem?
3. Elēna G. Vaita apgalvo: “Es esmu pārliecināta par to, ka cilvēks ir vienots ar citiem: “Ja mēs domātu un runātu vairāk par Jēzu un mazāk par sevi, tad daudz vairāk izjustu Viņa klātbūtni. ... Kristum, krusta sistajam Kristum, vajadzētu būt mūsu pārdomu un sarunu tematam, mūsu visdziļākā prieka avotam.” (*Ceļš pie Kristus*, 102., 104. lpp.) Kā mēs varam praktiskā veidā dalīties Kristū, kad ēdam vai socializējamies ar cilvēkiem?
4. Kā jūs varat iegūt Kristus prātu? No kā tas ir atkarīgs un kā to var attīstīt?
5. Kad Dievs sazinās ar mums caur jutīgiem nerviem mūsu smadzenēs, kā mēs varam tos aizsargāt un attīstīt vislabākajā veidā?

Tiesāšanas process

Studiju fokuss: *Jesajas 35:4; Daniēla 7:9, 10, 13, 14, 22, 26, 27; Atklāsmes gr. 20:7–15*

I DAĻA — PĀRSKATS

Dievs ir mūsu Tiesnesis (*Jes. 35:4*). Būdams mūsu Sogis, Viņš savā spriedumā ir objektīvs. Tā mums ir laba vēsts. Kā kritušas būtnes ar nepilnīgu spriest spēju un tendenci uz neobjektivitāti un aizspriedumiem mēs mēdzam dažus cilvēkus vest uz debesīm, bet citiem atteikt ieeju. Dievs pazīst cilvēku sirdis, domāšanu un motīvus, tādēļ Viņš vienīgais var pasludināt taisnīgu un objektīvu spriedumu katram cilvēkam.

Ar saviem spriedumiem Dievs atjauno savu godību un attaisno savu raksturu. Viņš to dara atklāti un konsekventi, lai ikviens varētu zināt, kas Viņš ir (*Ps. 34:8*). Dievs vēlas, lai visas saprātīgās būtnes visumā izprastu Viņa nodomus un zinātu, ka Viņš godīgi izrīkojas pret ļaunumu, pienācīgi soda ļaunos un taisnīgi glābj grēciniekus (*Ec. 18:21, 23, 32; Ec. 33:11; Rom 3:21–26*).

Evaņģēlijs saskaņā ar Dieva spriedumu fokusējas uz grēcinieku glābšanu, kas nožēlo grēkus, un tādējādi sniedz labas vēstis par mīlestības Dievu, kurš savā mīlestībā tiesā un sniedz paliekošu risinājumu nāves, ciešanu, sāpju, netaisnības un vardarbības problēmām, kas ir grēka sekas (*Rom. 6:23; 2. Tes. 1:9; Atkl. 21:3, 4*).

Galū galā Dievs pilnībā atjaunos harmoniju un mieru visā visumā (*Ef. 1:10*). Ļaunums un viss, kas ar to saistīts, tiks izbeigts un iznīcināts (*Mt. 25:41, 46; Atkl. 20:13–15*). Ikviens, kurš pilnīgi un brīvprātīgi pakļausies Dievam, atzīstot Viņu par savu Radītāju, Pestītāju, Kungu un Ķēniņu, saņems mūžīgo dzīvību, lai ar prieku kalpotu un pielūgtu Viņu mūžīgi (*2. Moz. 34:6, 7; Dan. 7:14, 27; Nah. 1:7; Jņ. 3:16, 17; Ef. 1:4–10; Fil. 2:10, 11; Atkl. 15:3, 4*). Tādējādi tiks atjaunota sākotnējā pārpilnā dzīve, kurā valda prieks, laime un miers, un to nekad vairs neizjauks nekādas nepaklausības vai sacelšanās formas (*Nah. 1:9; Jņ. 10:10; Rom. 2:7; 1. Tim. 1:16; 2. Tim. 4:7, 8; Tit. 2:11–14*).

II DAĻA — KOMENTĀRS

Centrālā un kosmiskā tiesa pie krusta

Radot risinājumu grēka problēmai, Dievs ir ģenerālkonstruktors. Kristus nāve pie krusta ir šī risinājuma pašā centrā. Krusta notikumā atklājas dažādi apliecinājumi un spriedumi: (1) Dievs tika attaisnots — Golgāta pierāda, ka Dievs ir mīlestības, patiesības, taisnīguma, svētuma, kārtības un brīvības Dievs, un miera, prieka un labklājības Garants (*Ps. 51:4, Jņ. 3:16, Rom. 3:21–26*); (2) Sātans tika tiesāts un notiesāts (*Jņ. 16:11, Ebr 1:11, 1. Kor. 2:14*); (3) grēks tika tiesāts un pazudināts (*Rom. 8:3*); (4) cilvēce tika tiesāta un tās sodu Kristus uzņēmās uz sevi (*Jes. 53:4–6; 2. Kor. 5:21; Gal. 3:13*) un tiem, kas pieņem Jēzu Kristu par savu personīgo Glābēju, tika nodrošināta mūžīga dzīve (*1. Jņ. 5:12, 13*). Dievs vēlas, lai ikviens cilvēks dzīvotu (*Ec. 18:30–32; 1. Tim. 2:2, 3*).

Pirmsadventa jeb Izmeklēšanas tiesa

Bībele liecina, ka tad, kad Dievs pirms savas otrās atnākšanas sasauks Debesu tiesas sēdi (*Dan 7:9, 10, 13, 14, 22, 26, 27; Atkl 11:19; Atkl 14:7; sal. ar Mt. 22:1–14*), galvenais mērķis būs juridiski un mūžīgi nodrošināt mūsu vietu Debesu ģimenē. Jņ. 14:2, 3 mierina mūs, ka Jēzus nebūvē mums vietas Debesīs kā celtniecības meistars, veidojot mums jauku māju vai savrupmāju (to Viņš varētu izdarīt dažu sekunžu laikā), bet Viņš juridiski nodrošina mūsu vietu Debesīs visa universa pārstāvju priekšā. Šai juridiskajai

procedūrai ir nepieciešams daudz laika, par ko liecina Dan. 7:9, 10, 13, 14, 22, 26, 27. Jēzus kā patiesais Liecinieks godīgi izklāstīs mūsu individuālos gadījumus un visa universa priekšā pasludinās, ka mēs kā ticīgie Viņam piederam Viņam, mēs esam pieņēmuši Viņa nāvi, lai šķīstītu mūs no grēkiem, Viņa žēlastība mums ir pietiekama un Viņa žēlastības spēks darbojas mūsos.

Jēzus nodrošina mūsu pestīšanu likumīgi, atklāti un publiski, kā arī caurspīdīgi visu universa būtņu priekšā, lai neviens visā mūžībā nekad nepaceltu jautājumu par to, ka kaut kas tiek darīts slepeni vai daļēji. Jēzus skaidri parāda, ka izglābtie ir uzticami cilvēki un iederēsies Debesu ģimenē, jo Dieva apbrīnojamā žēlastība ir pārveidojoša žēlastība, kas viņus maina. Dievs vēlas, lai mēs tiktu uzņemti Debesīs bez jebkādam šaubām vai jautājuma zīmēm.

Tāpēc, ņemot vērā šīs Izmeklēšanas tiesas raksturu, to var saukt arī par apstiprinošo tiesu, kas apliecina, apzīmogo un ratificē personas dzīves laikā izdarīto. Apstiprinošais spriedums ir dzīves laikā pieņemto lēmumu apstiprinājums.

Pirmsadventa tiesas dažādo aspektu skaidrošanai var izmantot dažādus terminus: (1) apstiprinošā tiesa — īpaši no izpirkto perspektīvas, jo Jēzus uzņemas viņu lietas un universa priekšā apstiprina mūsu attiecības ar Viņu; (2) atklāsmes tiesa, jo Jēzus visai Debesu ģimenei atklāj, kas ir īstie Dieva sekotāji, un atmasko antikristu, kurš izliekas par Dievu un Viņa pestīšanas aģentu; (3) uzskatāmā tiesa — Dievs Debesu būtnēm atklāj faktus un parāda tām mūsu attieksmi pret Viņu, Viņa likumu, cilvēkiem, dabu un grēku, kā arī paskaidro, kā Viņš izrēķinās ar grēku, ļaunumu, velnu un visiem, kas seko sātānam; (4) izmeklējošā tiesa — jo eņģeļiem un Debesu būtnēm šī tiesa ir nepieciešama, lai gūtu papildu izpratni par lielo cīņu un to, kāpēc Dievs dažus glābj, bet citus neuzņem Debesīs. Tāpēc Debesu iemītnieku dēļ grāmatas tiek atvērtas (*Dan 7:10*), parādot Dieva lēmumu objektivitāti.

Pirmsadventa tiesa neizsaka jaunu spriedumu pretstatā tam, ko mēs piedzīvojam ikdienā. Jēzus apstiprinās Dieva glābjošo darbību vai konkrēta cilvēka notiesāšanu. Mums nav jābaidās no Dieva Pirmsadventa tiesas, jo šajā tiesā Viņš apstiprina, atklāj, uzskatāmi parāda un demonstrē Debesu pasaulei lēmumus, kurus mēs esam pieņēmuši attiecībā uz Viņu savas dzīves laikā. Viņš nepievienos neko klāt mūsu lēmumiem, un Viņš tos arī nemainīs. Būdam uzticams un patiess, Viņš apliecina savu ļaunību labā, ka mēs piederam Viņam (*Rom. 8:31; Atkl. 3:14*).

Pēdējā jeb iznīcināšanas tiesa

Pēdējā tiesa virs zemes notiks tūkstošgades beigās, kad tiks augšāmcelti ļaunie. Viņi pulcēsies, lai uzbruktu Dievam un Viņa tautai Jaunajā Jeruzālemē (*Atkl. 20:7–10; Atkl. 21:1–3*). Pats Dievs sēž uz lielā baltā troņa, un Viņš tiesās visas grēkus nenožēlojušās radības (*Atkl. 20:11, 12*). Krusta gaismā tiks parādīta grēka un pestīšanas vēsture. Tiks parādīts katrs sacelšanās pret Dievu posms, kā arī Viņa brīnišķīgais pestīšanas plāns — no sātana sacelšanās sākuma Debesīs uz Jēzus visaugstāko upuri pie krusta līdz galīgajai uzvarai Otrajā atnākšanā. Arī visi ļaunie ieraudzīs savu dzīvi krusta gaismā.

Jēzus krusts tiks pacelts virs Dieva troņa, kā apgalvo Elēna G. Vaita: “Pie troņa kļūst redzams krusts; kā panorāmā garām slīd Ādama kārdināšanas un krišanas skati un tiem sekojošie notikumi lielajā glābšanas plānā.” (*Lielā cīņa*, 666. lpp.). Ļaunie redzēs, ko Dievs darīja viņu glābšanai, cik daudz iespēju viņi noraidīja, kā viņi savā lepnībā un nezināšanā nicināja Viņa žēlastību. Viņu stūrgalvība un vienaldzība tiks skaudri atmaskota, un viņi ieraudzīs savas dumpības patieso dabu.

Sātans vadīs visus grēciniekus uz pēdējo izmisīgo uzbrukumu Svētajai pilsētai. Tādējādi viņu ļaunais raksturs tiks vēlreiz pierādīts un demonstrēts. Pat vislabākā informācija

par Dievu, Viņa raksturu un rīcību nespēs mainīt šīs būtnes. Viņi ir nekrietni caur un cauri. Ir tikai viens risinājums — ļaunuma iznīcināšana visās tā izpausmēs. Uguns no debesīm kritīs un pilnībā likvidēs grēku, ļaunumu un sacelšanos (*Atkl. 20:9, 10*). Šī attīrošā uguns būs iznīcinošais spriedums — galīgā, mūžīgā, neatgriezeniskā nāve. Tiem, kas noraidīja Jēzu kā savu Glābēju un palika savā stūrgalvīgajā attieksmē, nebūs cerības. Viņu daba bija iznīcināt. Tāpēc Dievam mīlestības dēļ ir nepieciešams iznīcināt šos iznīcinātājus. Šī sprieduma būtība ir soda izpilde. Dievam ir jāreaģē uz nenozēlojošo cilvēku, ļauno eņģeļu un velna postošo rīcību. Ja Viņš nereaģētu, ļaunums triumfētu un dzīvība tiktu apdraudēta un galu galā iznīcināta. Grēks, grēcinieki un velns ar saviem eņģeļiem tiek iznīcināti, un zeme tiek attīrīta no ļaunuma (*Atkl. 20:9, 13–15; sal. ar 2. Pēt. 3:7, 10–13*).

Pēc tam, kad Dievs ir iznīcinājis to, kas bija slimis un grēcīgs, nedziedināms, Viņš darbojas kā dzīvības Jaun–Radītājs. Viņš radīs jaunas debesis un jaunu zemi (*Atkl. 21–22*). Glābšana un dzīvība tiks nodrošināta uz mūžību. Grēks vairs nekad neatkārtosies. Visas saprātīgās būtnes universā uzticīgi kalpos Dievam mīlestības un pateicības dēļ, jo tās zinās Dieva labestību, mīlestību, taisnīgumu un patiesību. Mīlestība, miers, harmonija, prieks, taisnīgums, brīvība, kārtība un patiesība valdīs visā mūžībā. Dievu kā kungu Kungu un ķēniņu Ķēniņu visi mīlēs, apbrīnos, Viņam sekos, Viņam paklausīs un Viņu pielūgs mūžīgi mūžos (*Dan 7:27; Atkl 21–22*).

Tādējādi Dieva tiesas teoloģija ir Dieva mīlestības, patiesības un taisnīguma galīgā atklāsme un demonstrācija (*Fil. 2:10, 11; Atkl. 15:2–4*). Dieva valdīšana ir atklāta, Dieva rīcība ir atklāta un pierādīta kā pareiza un taisna. Dievs ir taisnīgs, attaisnojot grēciniekus, kas Viņu ir pieņēmuši, uzticējušies Viņam kā savam personīgajam Glābējam un pateikuši “nē” grēka, ļaunuma, sātana un kritušo eņģeļu problēmai.

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

1. Kāpēc Dieva tiesa ir tik nepieciešama un izšķiroša lielās cīņas un universa intereses par grēka jautājumu kontekstā?
2. Kā mēs atšķiram Dieva tiesas pozitīvos spriedumus no negatīvajiem spriedumiem?
3. Kā mums dzīvot, gaidot Dieva tiesu un nebaidoties no tās?

Viss jauns

Studiju fokuss: *Jesajas 65:17–25, Atklāsmes grāmata 21–22*

I DAĻA — PĀRSKATS

Mūsu pēdējā nodarbība ir veltīta kristiešu galīgajai cerībai un ilgām pēc laika, kad Dievs nodibinās eshatoloģiskās jaunās debesis un jauno zemi. Visa mūsu grēcīgās pasaules vecā kārtība zudīs. Mūsu grēcīgā pagātne mūs vairs nesatrauks, un visas mūsu kļūdas, grēki un pārkāpumi tiks izdzēsti. Visas ciešanas, vilšanās un brūces tiks dziedinātas.

Pēc tūkstošgades Dievs noslaucīs mūsu asaras, un lielā cīņā būs beigusies. Dievs visu radīs jaunu. Šajā ainavā valdīs mīlestība, laime, miers un prieks. Dievs izveidos jaunas debesis un jaunu zemi ar jaunu dzīves kvalitāti. Nebūs vairs vajadzīgas slimnīcas, cietumi un kapsētas, jo nebūs sāpju, slimību, ciešanu, vardarbības, noziegumu, ekspluatācijas un nāves (*Atkl. 21:4, 5*). Jaunā Jeruzāleme būs “Dieva mājoklis pie cilvēkiem, Viņš mājās viņu vidū, un tie būs Viņa ļaudis, un Dievs pats būs ar viņiem.” (*Atkl. 21:3*). Dzīve jaunajā zemē būs elpu aizraujoša un ļoti apmierinoša. Tas, ko Dievs mums par to ir atklājis, ir ārpus mūsu iztēles pilnīgas izpratnes, jo “Nekas tur nebūs vairs nolādēts. Tur stāvēs Dieva un Viņa Jēra tronis, un Viņa kalpi Tam kalpos. Tie skatīs Viņa vaigu, un Viņa Vārds būs tiem uz pierēm. Tur nebūs vairs nakts, ne sveces, ne saules gaisma tiem nebūs vajadzīga; jo Kungs Dievs izlies gaismu pār viņiem, un viņi valdīs mūžīgi mūžam.” (*Atkl. 22:3–5*).

II DAĻA — KOMENTĀRS

Jesajas 65:17–25

Pravietis Jesaja ir cerības pravietis. Vairāk nekā jebkurš cits pravietis Jesaja norāda uz nākamo Mesiju un Dieva valstības nodibināšanu. Jesaja pamatoti tiek dēvēts par pravieti-evaņģelistu. Jesajas 65:17–25 viņš runā par jaunām debesīm un jaunu zemi. Kā Jesaja apraksta dzīvi jaunajā zemē? Viņš mums sniedz 12 raksturīgas pazīmes:

1. Jaunā zeme ir Dieva unikāls radījums (*Jes. 65:17*). Dievs iejaucas un rada to, jo Viņš ir Radītājs.
2. Grēcīgā pagātne vairs neapgrūtinās Dieva kalpus (*Jes. 65:17*).
3. Jeruzāleme būs prieka un laimes vieta (*Jes. 65:18*).
4. Jeruzālemē nebūs raudāšanas un asaru (*Jes. 65:19*).
5. Nebūs bērnu mirstības un abortu (*Jes. 65:20, 23*).
6. Ticīgajiem ir garantēta ilgmūžība (*Jes. 65:20, 22*), bet, pirms sāksies dzīve jaunajā zemē, grēcinieki nomirs priekšlaicīgi (*Jes. 65:20*).
7. Dominēs radošs darbs (*Jes. 65:21–23*): tiks celtas mājas un stādīti vīna dārzi.
8. Tiks nodrošināts miers un labklājība (*Jes. 65:22*). Nebūs kara vai iznīcības draudu.
9. Cilvēki baudīs dzīvi Dieva klātbūtnē un svētībās (*Jes. 65:23*).
10. Dievs nekavējoties atbildēs uz lūgšanām (*Jes. 65:24*).
11. Tiks radīti jauni dzīves apstākļi dabā (*Jes. 65:25*).
12. Iedzīvotāji piedzīvos derības lāstu pārvēršanos bagātīgās svētībās, kā norāda šīs rakstvietas teoloģija salīdzinājumā ar 5. Mozus grāmatas svētībām un lāstiem (*5. Mozus 27–28, salīdzini ar 3. Mozus 26*).

Jāatzīmē, ka Jesaja vairākkārt paziņo, ka Dievs rada debesis un zemi, un savieno šos divus atslēgas vārdus, kaut arī dažkārt diezgan brīvi (*skat. Jes. 1:2; Jes. 13:13; Jes. 24:4, 18, 21; Jes. 37:16; Jes. 40:12, 22, 26–28; Jes. 42:5; Jes. 44:23, 24; Jes. 45:8, 12, 18; Jes. 48:13; Jes. 49:13; Jes. 51:6, 13, 16; Jes. 55:9*). Debesis un zeme bieži tiek pieminētas kontekstā ar Dieva spēku glābt savu tautu. No šiem gadījumiem ir acīmredzams, ka Jesaja, runājot par to, ka Dievs rada jaunas debesis un jaunu zemi, lieto tēlainu valodu — tēlainā valoda norāda uz atjaunošanu. Dievs jau iepriekš Jesajas grāmatā apgalvoja, ka Viņš ir Radītājs un ka Viņš izveidos “jaunas” debesis un jaunu zemi: “Es ieliku Savus vārdus tavā mutē un tevi pasargāju Savas rokas ēnā, lai Es radītu debesis, liktu zemei pamatus un sacītu Ciānai: tu esi Mana tauta!” (*Jes. 51:16*). Tikai divas reizes ebreju Bībelē ir teikts, ka Kungs rada “jaunas debesis un jaunu zemi”, un tas ir tikai Jesajas grāmatā (*Jes. 65:17 un Jes. 66:22*). Otra atsauce ir atrodama Jaunās derības Atklāsmes grāmatā (*Atkl. 21:1*).

Izšķirošais jautājums ir par to, vai Jesajas 65:17–25 ir eshatoloģisko jauno debesu un jaunās zemes attēlojums. Kļūst skaidrs, ka Jesajas 65., 66. nodaļā nav aprakstīta eshatoloģiskā aina, kas aprakstīta Atklāsmes grāmatas 21., 22. nodaļā, jo tajā ir iekļauta nāve, grēks, lāsts, laulība un bērnu dzimšana. Uz kādu situāciju vai notikumu tad attiecas Jesajas 65:17–25?

Jesajas 65:17–25 aino jaunos apstākļus, kas pastāvēs Israēlā, ja Dieva tauta dzīvos saskaņā ar Dieva Vārdu. Israēlā atklāsies Dieva valstības modelis miniatūrā. Pēc tam pieaugtu zināšanas par patieso Dievu un paplašinātos iespēja pieņemt Mesiju. Jeruzāleme kļūtu par mega galvaspilsētu. Tautas plūstu uz Dieva templi, lai uzzinātu par patieso dzīvo Kungu, lai Viņam kalpotu un pielūgtu (*sk., piemēram, Jes. 2:2–4; Jes. 56:3–8; Mih. 4:1–3*). “Jaunas debesis un jauna zeme” ir hiperbolisks izteiciens, kas kontekstā nozīmē jaunus dzīves apstākļus uz zemes un norāda uz Jūdas atjaunošanu pēc atgriešanās no Babilonijas gūsta. Šis izteiciens apraksta Dieva tautas ideālos apstākļus tolaik viņu zemē. Jesajas 65. nodaļa noteikti ir antitipisku jauno debesu un jaunās zemes priekšattēls, priekšnojauta vai paraugs. Bet ko no tā var attiecināt uz eshatoloģiskās jaunās zemes aprakstu? Lai atklātu pareizu pielietojumu, ir jāievieš trīs principi.

Trīs galvenie interpretācijas principi

1. princips: Paliek tas, kas netiek noliegts.

Jesajas 65:17–25 ir sniegti jaunās zemes apraksti, kurus vēlākie iedvesmotie Bībeles autori vai nu (a) apstiprinās, atbalstīs un atkārtos, vai arī (b) nenoliegs kā derīgus, tādējādi piešķirot tiem derīgumu un piemērojamību eshatoloģiskajai jaunajai zemei. Vienkāršāk sakot, tas, kas netiek noliegts, būs arī jaunajā zemē, jo tas tiek automātiski pārņemts un tā derīgums turpinās. Tiek saglabātas šādas dzīves labās īpašības: prieks, laime, drošība, miers, labklājība un radošs darbs. Dzīvnieku pasaulē būs jaunas attiecības. Turklāt vairs nebūs raudāšanas, sāpju, bēdu un ciešanu. Pagātne vairs nebūs slogs. Jaunā zeme pārplūdis ar bagātīgām Dieva svētībām. Neviens vēlākais iedvesmotais autors nav pret šīm izšķirošajām dzīves īpašībām vai noliedz tās. Gluži otrādi, šīs vērtības tiek atbalstītas.

2. princips: Netiek pārcelts tas, kas tiek noliegts.

Tas, pret ko vēlākie Bībeles autori iebilst vai ko skaidri noliedz no Jesajas 65:17–25 apraksta, neattiecas uz eshatoloģisko jauno zemi. Citiem vārdiem sakot, netiks iekļauti tie dzīves aspekti, kas ir pretrunā ar citām Svētajos Rakstos minētajām vietām. Tātad, kas tur nebūs?

1. Nāve

Jesajas grāmata piemin nāvi (pēc produktīvas, svētīgas un pārtikušas dzīves), bet Jānis nepārprotami atsakās no tās:

“Viņš [Dievs] nožāvēs visas asaras no viņu acīm, nāves vairs nebūs, nedz bēdu, nedz vaidu, nedz sāpju vairs nebūs, jo, kas bija, ir pagājis.” (*Atkl. 21:4*).

2. Grēks, grēcinieki un lāsts

Jesaja piemin “lāstu” un “grēciniekus”, bet Jānis skaidri paziņo, ka nekas grēcīgs jaunajā zemē neieies (*Atkl. 21:8, 27; Atkl. 22:3*).

3. Laulība un bērnu dzimšana

Jesaja uzsver, ka “jaunajā zemē” nebūs nedz aborti, nedz zīdaiņu nāve, kas nozīmē, ka tur būs jēgpilnas laulības ar bērnu pārpilnību kā Dieva svētības izpausmi. Tomēr, kad Jēzum jautāja par augšāmcelšanos un dzīvi pēc tās, Viņš atbildēja, ka laulības un bērnu dzimšana nebūs mūžīgās dzīves sastāvdaļa (*Mt. 22:29–32*; skat. arī Ellen G. White, Manuscript 28, 1904; un Ellen G. White, *Selected Messages, book 1*, 172., 173. lpp.). Tas, ko Dievs sagatavo saviem bērniem, būs daudz labāks un piepildītāks par to, ko mēs šodien varam piedzīvot vislabākajā, laimīgākajā, harmoniskākajā un jēgpilnākajā laulībā. Dievs dāvās izpirktajiem kaut ko labāku un vēl apmierinošāku.

3. princips: Tiks iekļautas jaunas lietas.

Eshatoloģiskajā jaunajā zemē būs jaunas, pārsteidzošas lietas, kas nebija minētas Jesajas 65:17–25 vai 1. Mozus 2. nodaļā. Vismaz trīs brīnišķas realitātes būs pilnīgi jaunas:

1. Jaunā Jeruzāleme nolaidīsies no debesīm (*Atkl. 21:2, 3*).
2. Dieva tronis ar dzīvo ūdeni atradīsies pilsētā (*Atkl. 22:1, 3*).
3. Pats Dievs, Viņa fiziskā, redzamā un pastāvīgā klātbūtne, mājās kopā ar savu tautu (*Atkl. 22:4, 5*).

Jesajas 66:22–24 nobeigumā ir ietverts eshatoloģiskais laiks, kad visi Kunga kalpi būs Jaunajā Jeruzālemē un dzīvos jaunajos apstākļos, kas aprakstīti kā jaunas debesis un jauna zeme (*Jes. 66:23*). Gala iznākums ir tāds, ka uzticamie Kunga kalpi atrodas Jaunajā Jeruzālemē, bet tie, kas atrodas ārpusē, ir pakļauti dievišķajam nosodījumam un pilnīgai iznīcināšanai (*Jes. 66:24*). Šis kosmiskā aina ir pēdējā Jesajas grāmatas aina, kurā jauno dzīvi neapdraud netaisnīgo ietekme, lai mieru un harmoniju nekad vairs netraucētu grēks. Šāds rezultāts nāk pēc intensīvas evaņģelizācijas tautu starpā (*Jes. 66:19–21*).

Vecās derības draudzes gaidas bija lieliskas. Tas bija skats uz priekšu nākotnē uz mūžīgās Dieva valstības, jauno debesu un jaunās zemes nodibināšanu. Tādas rakstvietas kā Jesajas 65:17–25, kā arī Daniēla 2, Daniēla 7–9, Jesajas 24–27, Ecēhiēla 38–39, Ecēhiēla 40–48, Joēla 3, Mihas 4 un Caharijas 14 sniedz svarīgus ieskatus šajā Vecās derības cerībā. Šī draudze cerēja, gaidīja un paredzēja izcilus notikumus: Mesiju un Dieva valstības nodibināšanos.

Iemīļotais autors un sludinātājs Dīns Frederiks Farārs 1870. gados bija karalienes Viktorijas personīgs draugs un goda kapelāns.

“Kādu dienu kapelāns ... teica svētrunu par Kristus otro atnākšanu. Kad viņš runāja par šo brīnišķīgo notikumu, viņš pamanīja asaras karalienes acīs. Pēc dievkalpojuma viņš pienāca pie karalienes un jautāja: “Kāpēc Jūsu Majestāte raudāja, kad es šodien runāju?”

“Ak,” viņa atbildēja, “jo es ceru, ka Viņš nāks manā valdīšanas laikā!”

“Kāpēc Jūsu Majestāte vēlas, lai Viņš atnāk jūsu valdīšanas laikā?” kapelāns jautāja.

“Ak, kungs, lai es varētu nolikt savu kroni pie Viņa kājām!” (*H.M.S. Richards, The Signs of the Times, 1931. gada 1. decembris, 10. lpp.*).

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

1. Kā cerība uz jauno zemi ir pārveidojusi mūsu pašreizējās vērtības un mērķus?

2. Kādā veidā Jānis Atklāsmes grāmatā balstās uz Jesajas 65. nodaļā pausto priekšstatu par jauno zemi? Kā Jānis to pārveido?
3. Vai šī eshatologiskā cerība ir laba tikai cilvēkiem, kas ir izmisuši, un tiem, kas mirst? Apspriediet šo jautājumu, pamatojot savu atbildi.